Regd. No. H 18

విడిప్రతి 30 పైసలు

శుక్రవారం 12-10-73

ఫ్యాన్సీ ఎలక్ట్రికల్ వర్క్సు
స్టోనుహవుస్‌పేట - నెల్లూరు.
[illegible] ఉంచియున్నాము.
జె. ప్రకాశరావు,
ప్రొప్రయిటరు.

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 45 సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి సంచిక 39

'ఆల్‌విటాల్'
[illegible]
220 మి. లీ. [illegible]
450 మి. లీ. [illegible]
[illegible]
ఎ. యస్. ఫార్మా.
రాయాజీవీధి - నెల్లూరు

నాయకుని పేరు బ్రహ్మానందరెడ్డి, బసిరెడ్డి నోటనే పల్కించబోతుందా ప్రధాని?

[మా హైదరాబాదు విలేఖరి]

[illegible] పత్రికానికి [illegible] నుంచి, [illegible] పట్టుబట్టింది. [illegible] వ్యతిరేకత [illegible] నామ- [illegible], [illegible], సత్యనారాయణ రెడ్డి [illegible] ఇంకా తమ [illegible] బయటపడటం లేదనుకున్నా, కాంగ్రెసు వారిలో [illegible] పూర్తిచేయాలని వారు గ్రహించ

'నేనే నాయకుణ్ణి!'

లేదనుకున్నా, [illegible] తెలిదాక [illegible] [illegible] అభిప్రాయాన్ని [illegible] తామెవైపు [illegible] కానడంలేదు.

అయినా కాంగ్రెసేతర పక్షాల వైఖరి [illegible] రావల్సిన [illegible] కనుకోవడానికి అడ్డురాదు. కాంగ్రెసు [illegible] దాదాపు [illegible] స్వాగతించెప్పి [illegible] కార్యక్రమంలో నిమగ్నులై పోయారు.

బలపమీకరించా?

గతవారం రాజధానిలో జరిగిన ఆంధ్ర [illegible] కాంగ్రెసువాదుల [illegible] [illegible] అమోదించ [illegible] రాష్ట్ర [illegible] [illegible] శ్రీ ఎం. బి. రాజు [illegible] చేయాలని [illegible] [illegible] వార్తాదారు.

అసలు శ్రీ రాజు [illegible] అంగీకరించలేదు. తెలంగాణా [illegible] [illegible] అయనే. [illegible] ఆయన ప్రభుత్వ ప్రధానకార్యదర్శి. [illegible] అనుకూల ప్రతిస్పందన [illegible] అయిన [illegible] కారణం. నిజం, న్యాయం, [illegible] అనేవి [illegible] అవసరమైనవిగావు. తనపేరుతో, బంధువుల పేరుతో ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని [illegible] ఆస్తిపాస్తులు సంపాదించు కోవడానికి కృషిచేసిన శ్రీ రాజు [illegible] [illegible] విరోధి. అందుచేత పట్నాత్ర పత్రికానికి ఆయన వ్యతిరేకత తప్పించలేదు.

ఆంధ్ర [illegible] కాంగ్రెసువాదుల [illegible] [illegible] అమోదించారనే [illegible] శ్రీ రాజు [illegible] [illegible] [illegible] ప్రవేశం [illegible] [illegible] [illegible] పోలీసువాళ్ళు, సి. ఐ. డి. లు కూడా [illegible] గుల్లో వున్నారు. అందుకనే వ్యతిరేకంగా [illegible] కేంద్ర నాయకులకు [illegible] వ్యతిరేకంగావున్నా [illegible] [illegible] అమోదింపచేసుకుని [illegible] అవకాశం [illegible] [illegible] సమావేశంలో

అది మళ్ళీ [illegible].

[illegible] మంత్రివర్గ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] కాంగ్రెసుశాసనసభాపార్టీలో 201 మంది అమోదించడంతో [illegible] పార్టీ మళ్ళీ [illegible] [illegible] [illegible] ముగిసాయి.

పార్టీ నాయకుని ఎన్నిక పార్టీ [illegible] [illegible] [illegible] బ్రహ్మానందరెడ్డి [illegible] [illegible] వుంటారని [illegible] [illegible]

—[illegible] 7వ పేజీలో

[illegible] ఏమి ఒదో?

శ్రీ ముమ్మిడివరం స్వాములవారి 43-వ జన్మదినోత్సవము

భగవాన్ శ్రీ ముమ్మిడివరం బాలయోగీశ్వరులవారి 43వ జన్మదినోత్సవము, నెల్లూరు లోజాహోయనందు, ఈ నెల 23, 23 తేదీలలో మహా వైభవోపేతముగా జరుగును. దేశాన్నిమూలల ఆన్నదానం జరుగును. ఆహ్వానించు భక్తులు భోజనములు గావున, కావున వారలు తమతమ శక్తికొలది యీ నామవేదాహములో సహాయము చేయప్రార్థన.

ఇట్లు భగవాన్ శ్రీ బాలయోగీశ్వరులవారి భక్తులు

స్వామి వేంకటరమణాజీ.

కె వి. ఆర్ గారి బంగళా, 17/493 పాతపోస్టాఫీసురోడ్డు,
లీలామహల్ ప్రక్కన నెల్లూరు-1.

ఇండో నేషనల్ లిమిటెడ్ - నెల్లూరు

స్క్రాప్ అమ్మబడును

మెటల్ స్క్రాప్, భాగోతములు మొదలగునవి అమ్మకమునకు సిద్ధంగా వున్నవి. వలయువారు ఈ క్రింద తెలిపినవారిని మా ఫ్యాక్టరీలో ఉదయం 9 గం॥ నుండి సాయంత్రం 5 గం॥ వరకు ఫ్యాక్టరీ పనిచేయు రోజున సంప్రతించవచ్చును.

డిప్యూటి మేనేజింగ్ డైరెక్టర్

జవహర్ భారతి-కావలి

బి.కాం. మొదటి సంవత్సరములో ఇంగ్లీషు మీడియం క్లాసులకు అభ్యర్థుల నుండి దరఖాస్తులు కోరడమైనది.

ఇంటర్మీడియట్ పార్ట్ I ఇంగ్లీషులో కనీసం 40 శాతం మార్కులువచ్చిన అభ్యర్థులు ఇంగ్లీషు మీడియం తరగతిలో ప్రవేశమునకు అర్హులు.

అర్హులైన అభ్యర్థులు కనీసము 40 మంది ఉన్నచో ఇంగ్లీషు మీడియం తరగతులు ప్రారంభించబడును.

కావలి
9-10-73

డి. రామచంద్రా రెడ్డి
రెక్టార్, జవహర్ భారతి

నేషనల్ సీడ్సు కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్

(భారత ప్రభుత్వ యాజమాన్యసంస్థ)

నవాబుపేట : : నెల్లూరు-2

మా చేత రాబోవు రబీ సీజనులో (నవంబరు నుండి ఫిబ్రవరివరకు) ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన విత్తనోత్పత్తి కార్యక్రమములు నిర్వహింపబడు చున్నవి. కావున ఉత్సాహవంతులైన రైతుసోదరులనుండి దరఖాస్తులు కోర బడుచున్నవి.

పంట	రకము	మాచే కొనుగోలు చేయబడు ధర (క్వింటాలు ఒక్కంటికి)
1. వరి	I R 8, జయ, బాల	రూ 95-00
	రత్న, I·R·20	రూ 100-00
2. జొన్న	CSH-1	రూ 300-00
3. సజ్జ	H B-1, H B-4	రూ 445-00
4. పెసలు	పూసావైశాఖి	రూ 275-00

మిగత వివరములకు పై అడ్రసువారిని ఆఫీసు వేళలందు సంప్రదించవచ్చును. ఉత్సాహము కలవారు జొన్న మరియు సజ్జ విత్తనోత్పత్తికి గాను ఎకరము ఒక్కంటికి రూ 25/- చొప్పున మరియు మిగిలిన అన్ని రకములకు ఎకరము ఒక్కంటికి రూ 10/- చొప్పున అడ్వాన్సుగా చెల్లించి తమ తమ విస్తీర్ణములను రిజర్వు చేసుకొనవలసినదిగా కోరడమైనది.

ఇట్లు,
ఆఫీసరు ఇన్‌చార్జి.

జమీన్ రైతు

శ్రీ ప్రమాదీచ ఆశ్వయుజ శుద్ధ పూర్ణిమ శుక్రవారం 12-10-73

నాయకుడు

అరువూత్రాల అమోఘమోగ్యతను గూర్చి ప్రజలు మర్చిపోయి చెప్పవలసిన కాంగ్రెస్‌వాదులు, నాయకత్వ కూటమి తమ నేతల్లో నిమగ్నులైపోయినట్లున్నారు. కాంగ్రెస్‌వారికి ముఖ్యం పదవులేకాని, ప్రజలుకాదు. అందువల్లనే పరీక్షా సమయాల్లో ప్రజలమీద వారికి ఎటువంటి అదుపూ వుండదంలేదు. ఆంధ్రోద్యమంలో కాంగ్రెస్‌వాదులు ఇంతలో ఎందరు రాజీనామాలిచ్చినా, కేవలం గురితోబాటు నారాయణ అనవలసివచ్చిందన్నా ఈ బలహీనతే కారణం.

కాంగ్రెస్‌వాదులను, వారి మనస్తత్వాన్ని మార్చడం బ్రహ్మతరంకూడాకాదు. ఆ విషయాలనుగూర్చి చర్చించడంకూడా కాలము, కాగితము దండగ!

అనుమూత్రాలకు ప్రజామోదం లభించినట్లే భావించబడుతున్నది. తరువాతి అంశం నాయకత్వ ఎన్నిక, మంత్రివర్గనిర్మాణం. ఆ విషయంలో ప్రయత్నాలు, వ్యూహాలు, బలసమీకరణలు ప్రారంభ మయ్యాయి. రంగంలోవున్న అభ్యర్థు లెవరు, గట్టిగా నిలవాలనుకొంటున్న వారెవరు అనేది ఇంకాతేలలేదు. కనీసం అరడజను పేర్లయినా గాలిలో తేలి యాడుతున్నాయి. లోపల ప్రయత్నాలు, అంతరంగిక అభిమానాలు అభిలాషలు ఏమైనాకాని, పైకి మాత్రం అందరూ ప్రధాని ఎవరినిసూచిస్తే వారినే ఎన్నుకొ గలమని చెప్తున్నారు. ఇది మనసులోని మాటకాదు; పెదవిపైనుండి వెలువడు తున్న మాట. ఈ ధోరణి ప్రమాదకర మైందికూడా. శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు ప్రధాని తెచ్చిపెట్టినవారు. కాని అతనిని పదవిలో నిలవనివ్వలేదు. ఒక్క ఆంధ్ర లోనే కాదు; ప్రతిరాష్ట్రంలో ప్రధాని దించిన ప్రతినాయకుని స్థితి ఇంతే! ముమ్ముందు మాత్రం మరోవిధంగా ఎట్లా వుండబోతుంది?

ఆంధ్రకు బలవంతుడు, మహాఘటనసమర్థుడైన నాయకుడు కావాలి. ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రజలను సమదృష్టితో చూస్తూ, అందరి సహృదయతకూ పాత్రుడు కాగలిగిన నాయకుడు కావాలి. వర్గపరంగానో, కులంపరంగానో, లేక హైవారి ద్వారాపరంగానో నాయకుడయ్యే వ్యక్తి స్థిరంగా నిలువలేడు, చక్కని పరిపాలన నివ్వలేడు. ఆంధ్ర తెలంగాణాలలో ప్రజాహృదయాలు గాయపడి వున్నాయి. అదికాక ఎన్నోసమస్యలు ఎదురుచూస్తున్నాయి. గాసితెంచిన మనసులు పూరటపొందేట్లుగా, ఎదురు చూస్తున్న సమస్యలను సమర్థయుక్తంగా పరిష్కరించేట్లుగా, సంయుక్త దృక్పథంతో పరిపాలనను నిర్వహించ గలిగేట్లుగా కాబోవు నాయకుడుండాలి. వ్యక్తి ఎవరైనాకావచ్చు; ఈ లక్షణాలు కలిగివుండాలి. నాయకుడిపేరు వెలువడి నప్పుడు ఘనవాదేవవ్వట్లుగా వ్యతిరేక అభిప్రాయం ప్రతిఫలించాలి. వ్యతిరేకాభిప్రాయంతో, లేక అరమరలు అర్థమ్మాద యాంతో నాయకత్వం ప్రారంభం కారాదు.

నాయకుడుగా వచ్చేవ్యక్తి ప్రజాసమ్మతిని చూరగొనడానికి ముందు, పార్టీ బలాన్ని పొందగలిగివుండాలి. స్వతహగా పార్టీలో బలంలేకుండా; ఏవో కొన్ని వర్గాలు, ఎవరో కొందరు వ్యక్తుల దయాదాక్షిణ్యాల మీద ఆధారపడే నాయకుడు నిలకడైన పరిపాలన నివ్వలేడు. పదవిని కాపాడుకొనుటకు అధికారాన్ని, కాలాన్ని వినియోగించవలసివస్తే, వ్యర్థం చేయవలసివస్తే అది రాష్ట్రానికి అనర్థమే కాగలదు. దానికి అవకాశం లేకుండా, ఉన్న పూర్తికాలాన్ని ప్రజాసంక్షేమ కార్యక్రమాలమీద కేంద్రీకరించగలిగే పరిస్థితిలో వుండగలవిధంగా నాయకుణ్ణి ఎన్నుకోవడం అవసరం. అలాగైనప్పుడు క్లిష్టపరిస్థితిలోవున్న రాష్ట్రాన్ని గట్టుకు చేర్చడం సాధ్యంకాదు.

నాయకత్వం విషయంలో అప్పుడే పోటా పోటీలు, ఎత్తుగడలు, బలసమీకరణలు ప్రారంభమయ్యాయి. అదిలోనే వీటిని త్రుంచివేయటం అవసరం. అవిభక్త హైదరాబాదు రాష్ట్రంలో నాయకత్వ తగాదా ఏర్పడినప్పుడు కాంగ్రెస్ అధిష్ఠానవర్గం చక్కని సరిక్రొత్త మార్గాన్ని అనుసరించింది. రహస్య ప్రతినిధిగా వ్యక్తిగ శ్రీ అబ్దుల్‌కలాం ఆజాద్‌ను పంపింది. నాయకత్వ ఎన్నిక వుంటుందనేవిషయం ఎవ్వరికీ తెలియదు. ప్రచారాలు, గ్రూపులు ఆవకాశమివ్వ లేదు. పార్టీ సమావేశమైంది. ప్రతిపాదనలు, బలపరచడాలు లేవు. పార్టీ సభ్యులచేతికి తలాఒక కాగితం ఇచ్చి, తమకు ఇష్టమైన అభ్యర్థిపేరు వ్రాసివ్వ మని కోరారు. అందరూ సిద్ధంకా లేదు. వ్యక్తిగతంగా రామకృష్ణ రావు అధికసంఖ్యాకుల అభిమానాన్ని చూరగొన్నవ్యక్తిగా వెల్లడైంది. అందరికీ ఆశ్చర్యం కలిగింది. మామూలు పరిస్థితుల్లో అయితే బూర్గుల వచ్చివుండకపోవచ్చు. అటువంటి స్వేచ్ఛాపూర్వకమైన అభిప్రాయసేకరణతో ఇప్పుడు నాయకుడు రావాలి. నాయకుడు తెలంగాణా వాడుగా వుండాలనే అంగీకారం జరిగితే, దానికి లోబడే ఈ ఎన్నిక వుండాలి.

అంతేకాని ఢిల్లీనుండి దిగుమతికాబడినా, ఎక్కడ కుయుక్తులతో ఎన్నికకాగలిగినా ఆ నాయకత్వం బలహీనమైనది, తాత్కాలికమైనది కాగలదు. నాయకుడుగా ఎన్నికొబడనున్న వ్యక్తిమీదనే రాష్ట్రంలో శాంతి సామరస్యాలు ఆధారపడి వుంటాయి!

జనవాణి

ఎంతటి దుర్గతి!

ఆంధ్రోద్యమానికి ఎంతటి దుర్గతి పట్టింది! ప్రత్యేకాంధ్ర రథసారథులు ఈనాడు ఏమయ్యారు? 'చరిత్ర కనివిని ఎరుగని మహావిప్లవం' రాబోతుందని ఉత్తరకుమార ప్రజ్ఞలు పల్కిన దేవుడిచ్చిన నాయకుడు బి. వి. సుబ్బారెడ్డి స్తైలు ఫిరాయించినట్లేనా? కాకాని ఆత్మ శాంతించాలంటే, కృష్ణానదీతీరాన కాకాని ఘాట్‌లో చేసిన ప్రమాణాలు నెరవేరాలంటే చివరి రక్తపుబొట్టు చిందేవరకు పోరాడాలని, వెనక్కు తగ్గితే భావితరం క్షమించదని, అవసరమైతే తమ పదవులకు రాజీనామాలైనా ఇస్తామని - యువకరక్తం ఉరకలు వేసేట్లు ఉపన్యాస బాణాలు సంధించిన నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి సిగ్గుగారినట్లేనా? ఆ వ్యమాన్ని వెన్నుపోటుపొడిచిన వారి గుండెలుచీల్చి రక్తం జుర్రుకుంటామని గర్జించిన ఆంధ్రసేన సింహాలు నేడేమైనాయి? ఎన్. జి. ఒ. నాయకులు శ్రీరాములు, రామకృష్ణారావు అవకాశవాద రాజకీయ నాయకుల చేతుల్లో కీలుబొమ్మలైనట్లేనా?

ఈ నాయకవరేణ్యులమాటలెంత బూటకాలో ఇప్పటికైనా జనం తెలుసుకోవాలి. రేపోమాపో మంత్రివర్గం ఏర్పడబోతుంది గనుక, అందులో మాకీ చేర్పాటువాద కాంగ్రెసు నాయకులకు స్థానంలేకుండా చేయాలని ప్రజలు విజ్ఞప్తులివ్వాలి; పట్టి తేవాలి. అప్పుడే ఉద్యమంలో అన్యాయంగా బలిఅయిపోయిన యువకుల ఆత్మలు శాంతిస్తాయి.

నెల్లూరు విహారి, రామచంద్రరావు

★

గుడ్డితనమా? అలుసవరా?

కావలి 'నగరం'లో కొన్నివీధుల ఒక్క ఎలక్ట్రిక్ దీపమైనా లేకుండా, ప్రయాణీకులకు వర్తించిన దారిదోపిడీలకు మంచి అవకాశాన్ని కలిగిస్తున్నాయెందుకు? మునిసిపాలిటీయా లేక ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటువారా? ఇక్కడెక్కడికి అయినా మునిసిపాలిటీ వారిదే ప్రధానబాధ్యత. కొత్తగా వేసిన వీధికొళాయిలను హైటిలి దిక్కూ కనుక్కొని క్లీన్ చేయించకా, వైరాగులు సన్యాసులలా, యూనాయులా స్నానం చేయించక మర్చిపోయాయేమో, వీధులు వెల్లువలయేట్లు మంచినీళ్ళు ప్రవహింపచేసేసింతే, అడిగేనాథుడులేడు. నెలలు కాలాలుగా వీధుల్లో లైట్లులేకుంటే, పట్టించుకునే పుణ్యాత్ములులేరు. పౌరబాధ్యత మనకు తెలియని విషయం. పౌరహక్కుల రక్షణకంటూ పెద్దతలకాయలతో ఏర్పడిన సెంటర్ బోర్డు సంఘం ఆ హక్కులను రక్షించవలసినదానె, కనీసం ఇలాంటి బాధ్యతలను గుర్తించి మునిసిపాలిటీ అధికారులను ముందుగ్రతో పాటిచి ఎలెక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటు కదిలి పనిచేసేలాచెయ్యగూడదా? ఏ పనులా ఉండవుగాని పన్నుల వసూళ్ళకుమాత్రం బిల్లుకలెక్టర్ల సైన్యం ఉంటుంది. ఇది గుడ్డి పరిపాలనా లేక అలుసుర పరిపాలనా?

— కావలివారుడు

★

పాఠ్యపుస్తకాలు - చీకటిబజారు!

స్కూళ్ళు తెరచిన మూడునెలల తర్వాత, ఇప్పుడు మార్కెట్‌కు పాఠ్యపుస్తకాలు వచ్చాయి. 10 తరగతి తెలుగు పాఠ్యపుస్తకం కొందామని మార్కెట్టుకుపోతే, అదీ చీకటిబజారులోకి వెళ్ళిపోయింది! పుస్తకం మీద వెలరు 2-75 అని అమ్మవేసివుంటే, రు 3 లు వసూలుచేస్తున్నారు. పుస్తకం మీద 2-75 రూ॥లు కంటే ఎక్కువ ధర చెల్లించవద్దనికూడా ముద్రించివుంది. ఐనా 3 రూపాయలు వసూలుచేసి, రసీదుకూడా ఇచ్చారు. ఇది అమ్మిన వారి గొప్పతనమా, లేక నా అసమర్థతా అర్థంకావడంలేదు.

నెల్లూరు — ఎం.పి. కృష్ణమూర్తిరావు

★

సిమెంటు పర్మిట్లు

ఇదివరలో సిమెంటు పర్మిట్లు పోస్టు ద్వారా దారకలు దారుని పంపేవారు. ఇప్పుడావద్ధతి మానేసి, కాలూరాఫీసులోనే అర్జీదార్ల పేర్లు నోటీసు బోర్డులో వేస్తున్నారు. ఇది మారుమూల గ్రామాలకు చెందిన వారికి చాలా ఇబ్బందికరంగా వుంది. బోర్డులో పేరుందో లేదో చూసుకొని దానికి పనిగట్టుకొని వెళ్ళిరావాలంటే కాలూరాఫీసుకు రావాలంటే ఎంత శ్రమ, ఎంత ఖర్చు? కలెక్టరుగారు ఈ పద్ధతి మార్పించి, పాత పద్ధతిలోనే పర్మిట్లు పోస్టు ద్వారా పంపేట్లు చేయాలి.

రాముడుపాళెం — కె. రామసుబ్బారెడ్డి

శ్రీనాథుణ్ణి ఆశుకవి చేశాడు సినారె!

సత్కారసమంచిత పరివేష్టితాలాప, శ్రీ ఎర్రంరెడ్డి కాంత్యిష్టారెడ్డి తన సుతాస్మృతికి ఎత్తిన వైజయంతిగా శ్రీనాథ జయంతిని వర్ధమాన సమాజాధ్వర్యవంలో, సాహిత్య ప్రియుం భాషకుడు శ్రీ మద్దాళి మల్లికార్జున రావు అధ్యక్షతలో, డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారి పర్యవేక్షణలో, 7 తేది పురమందిరంలో జరిపించారు. వై. వి. రెడ్డి గారి పుత్రిక స్వర్గీయ పోలంరెడ్డి యశోధర బదుపుల వంట పండించి తరాలున రాలి పోయిన తరుణీ తరువు. ఆమె సంతానం విద్యానందసన్నం గనుకనే ఆమె స్మారకం సాహిత్యరీసర్వమైంది; ఆమె స్మరణదినం శ్రీనాథుని జన్మదినమైంది.

నెల్లూరులో శ్రీనాథ జయంతి

'అమృతం వంచి పెడుతున్నాను అందరూ రండి'—అని సగర్వంగా పల్కిన తెలంగాణా కవి, 'భావకవులకు సిసలైన వారసుడు, సమకాలిక పరిస్థితుల్ని గుర్తిస్తూ, వ్యంగ్యాభావకవిగా కవిత్వంలో 'రమ్యాక్షర ప్రోణికి మల్లెలు' కొత్తపాతల మేలు కలయిక, ఇప్పుడు వెలిగెడ సాహిత్యంతో 'గ్లామర్‌పాయింట్' అయిన డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డిని శ్రీనాథ జయంతిలో వై.వి. రెడ్డి గారు రెండు పద్యాలతో సత్కరించారు.

డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు సన్మాన గ్రహీత బహుముఖ ప్రతిభావ్యుత్పత్తులను బహుధా ప్రశంసించిన తర్వాత, సభాధ్యక్షుడు శ్రీ మల్లికార్జునరావు శ్రీనాథుని పాండిత్యాన్ని 'గద్దెమావు'గా ముక్తసరిగా ముచ్చటించారు — 'దేశభాషలందు తెలుగులెస్స' అని మొట్టమొదట శ్రీనాథుడే అన్నాడు. తెలుగుభాషకు ఆయన చేసినసేవ ఎనలేనిది. కేవలం భాషాసేవేకాదు; ఆయనలో అంతులేని దేశాభిమానం ఉందని కాశీఖండం, భీమఖండం ప్రస్ఫుటం చేస్తాయి. ఏ రసాన్ని ఎంతవరకు ఇవ్వాలో అంతవరకే అందిస్తాడు; చిత్రకారుడిలాగా చిత్రిస్తాడు. సన్నివేశాన్ని చిత్రీకరించడంలో శ్రీనాథుడు తనకుతానేసాటి; అందుకు ఉదాహరణ శృంగార నైషధంలో హంస వర్ణనయు సన్నివేశం. పాత్రపోషణలో శ్రీనాథుడు సిద్ధహస్తుడని హంస దౌత్యఘట్టం నిరూపిస్తుంది... అంటూ మల్లికార్జునరావు 'శల్లి మదేకపుత్రిక' పద్యంలో ప్రతిపాదనమూ వివిధంగా భావగర్భితమైందీ వివరించారు.

తర్వాత నారాయణరెడ్డిగారు దాదాపు గంటసేపు శ్రోతలను మంత్రముగ్ధులను చేసేశారు. ఆయన చెప్పిన విషయాల్లో ప్రధానమైనవి రెండు— శ్రీనాథుడు ఆశుకవి; 'నాకవిత్వంబు నిజము కర్ణాటభాష' అనేదానిపై తన ప్రతిపాదన.

"కొందరి పేర్లు వినగానే కొన్ని భావాలు కలుగుతాయి. శ్రీనాథుడనగానే ఇవ్వాలి, గజెల్, కవి సమ్మేళనాల్లో 'వహ్వా' అనిపించుకునే గ్లామర్‌పాయింట్ కన్పిస్తాడు. ఒక Romantic element అతనియందు అలుముకునివుంది.

శ్రీనాథుడు శృంగారకవి అనడానికి చాటువులు తప్ప ఆధారాలేవు; కాదనడానికి ఆధారాల్లేవు. 'హాలికాక్షి' అనే చాటువు దొరికింది; దాన్నిబట్టి శ్రీనాథుడు శృంగార కవి అని తేల్చిపారేశారు. కవులు సరదాగా, అంబోరగా చెప్పేపద్యాలు చాటువులు. వాటితోనే కవులను తూకం వేయలేము. శ్రీనాథుడు శృంగారియో అంగారియో మనకక్కరలేదు; కానీ అతడు జీవమున్నకవి, వ్యక్తిత్వం ఉన్నకవి, విశ్వం అంతమైన చిత్తవృత్తి కల్గినకవి, నత్తి-ఎరుగనివాడు, నంగనాచికానివాడు. అంగారానికి, శృంగారానికి పాతకవులను ఇప్పటి కొలమానాల్తో కొంతవేయడం తప్పు. కవి పుట్టినకాలం, విహరించిన సమాజ రంగస్థలం, ఆనాటి మతసాంఘిక వ్యవస్థలను బట్టి వ్యక్తిత్వాన్ని చూడాలి. పదిచాటువులనుబట్టి అతని వ్యక్తిత్వాన్ని బేరీజువేయడం మంచిదికాదు.

శ్రీనాథుడు ప్రధానంగా ఆశుకవి; ఆర్థిక కవికాదు. సంక్షేపం కళకుప్రాణం; కవిత్వానికి మరీ! తెలుగు కవుల్లో ముప్పాతిక మందికి పొదుపులేదు. ఋగ్వేదంలో, పారశీకంలో, వ్యాసవాల్మీకి కాళిదాసులవరకు సంస్కృతంలో పొదుపువుంది. తెలుగులో నన్నయతోనే పొదుపుపోయింది; విషయాన్ని విస్తరించి చెప్పాలనే గుణం వచ్చింది. తిక్కన ఒక్కడే పొదుపరి. శ్రీనాథుడు అక్షరాలా నన్నయ్యకు శిష్యుడు. ఈనాడు విశ్వనాథ సత్యనారాయణ నవ

—కొరవ 8వ పేజీలో

ఎడమవైపు చిత్రం: కరూరు వైశ్యాబ్యాంకు నెల్లూరు శాఖకు అక్టోబరు 1 తేది ప్రారంభోత్సవం జరుపుతున్న శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డి; వారి వెనుక కలెక్టరు శ్రీ ఓబయ్య. కుడివైపు చిత్రం: బ్యాంకు చేర్మెన్ శ్రీ కె. యస్. అణ్ణాస్వామి నెల్లూరుశాఖ ఏజెంటు శ్రీ వివేకానందగారికి లాంఛనంగా [illegible] చేస్తున్నారు.

ఉన్నమాట—

ఊరుకుండ లేక...

అరుసూత్రాల పథకం మంచి లక్ష్యంతోనే ప్రతిపాదితమైంది. బహుబహుమతిపెట్టులు పడ్డట్టు, ఈ తరుణంలో ఇంతకుమించిన పరిష్కారంలేదు అంటూ ప్రకటనలు పత్రికలు నిండుతున్నాయి. ఎంత పూదర పెట్టినా, ఎంత సెగచేసినా కాక ఎక్కడం లేదు; ప్రజలలో చలనం రావడంలేదు, కాలంలో ఎంత మహత్తుందో, అన్ని ప్రజలకు అది ఎంతటి అమృతధిక్కో ఈనాటి వాతావరణం తెలియచేస్తుంది. అదే పదిమాసాలనాడో, అరువెలల క్రితమో అయితే అమృతంకూడా విషం క్రింద పరిగణించబడేది. ఇప్పుడు విననంతనే వేగపడక వితర్కించే పరిస్థితి కలిగింది. శుభావహమైన విషయం ఇది. ఎప్పుడైనా ఏ విషయాన్ని గురించి అయినా ఆవేశాలు వుద్రేకాలు లేకుండా ఆలోచించ గలిగితే, పరిశీలించ గలిగితే మంచి చెడ్డ నిష్పక్షపాతంగా తోస్తుంది. ఆ ప్రశాంతతకు అవకాశం లేనపుడు పరిణామాలే విధంగా వుంటేది మనకు అనుభవైక వేద్యం!

జై ఆంధ్ర ఉద్యమరోజుల్లో ఒక మిత్రులన్నారు— "మన ప్రజలలో ఏ వర్తైనా

యథార్థవాది

ఎట్టయినా వంచే శక్తి అతుకోవచ్చు" అన్నాడు. అక్షర సత్యమైన ఈ సుడివు అప్పుడప్పుడు నాస్మృతికి వస్తుంటుంది. నిజమే; ప్రత్యేక ఆంధ్రోద్యమం నాయకులది కాకుండా ప్రజలదే అయితే ఈనాడు ఎటుపోయింది? అనాడు నినాదాలు రక్కిన వ్యక్తులు ఈనాడు దల్లగా వున్నారెందుకల్లో?

—కొరవ 11వ పేజీలో

అభిగుప్తదాత

యానాటి పోలారెడ్డి

అస్తమయం

ఎందరో మట్టిలో మాణిక్యాలు; అందులో యానాటి పోలారెడ్డిగారిని (పరోకవిభూతి) మరువలేము. వృద్ధదీర్ఘ కాయం, అంతకుమించిన విశాలహృదయం; ఆయనే మరి ఆ రోజుల్లో. ఆకలి, ఆపద అన్నమాటలకు కర్పూరంలా కరిగిపోయే యానాటివారి ఎన్నోగాథలు, నెల్లూరిపర్గణాలో కొల్లలుగా నిల్చియున్నవి.

ఊరిమానులో అంతటి పెద్ద చొక్కనాథ స్వామి ఆలయాన్ని పునరుద్ధరించి ఆ సందర్భాన, మూడు వివాహములను స్వయంగా జరిపించి వేనవేలు పేదసాదలకు అన్న వస్త్రదానం చేసినఘనత ఆయనదే. ఆయనది అభిగుప్తదానం— ప్రచురణ ప్రచారం కోరేవాడుకాదు.

విమర్శకాగ్రేసర శ్రీ దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రిగారు తన "కుమార కథామంజరి" లో కృతికర్త పోలారెడ్డిగార్నిగూర్చి కొన్ని యథార్థాలు వెలువరించారు.

"పోలయరెడ్డి, చొక్కనిముఖాలయ దీక్షవహించిన చ్లహో
వేలకు వేలుగా ప్రజలు పిన్నలు పెద్దలు పేదసాదస
ర్వాలన కాపురమ్ములిది కాలనులుబలవాలి నేతి ల
డ్డాలు భుజించి తేదికకదారం భోజన సౌఖ్యమేమనన్.

"నిలువన్నిడయుతేమ, మా గృహము లగ్నిచ్చో పొలయ్య 'గా
వక మినాదు' యన్న మాత్రమునన, వన్నెందు దూలాం చె
ప్పుల కొల్లయును సెలవిచ్చినవుడె యాయింది తొలిండె నా
రంకుం దొర్పడె సిద్దిదాత శివునారా యింయు స్వర్గముల్ గదా!"

అతని జీవితమునందిట్టివి వేనవేలు. ఊరిమానులో మహాలక్ష్మీదేవాలయము, పెద కరిపూడి శివాలయము, రథము, పెద్దసత్రము, నారాయణదాత్రుతను చాటును. అట్టి మహాత్ముడు 1-9-73 తేదిన పరలోకప్రాప్తినొందుట తెలుగు [illegible] ఆతని ఆత్మ శాశ్వతశాంతి బడయుగాక.

మేము-మీరు

'మారీచీపరిణయ' సమస్యను తేల్చండి!

'మారీచీపరిణయం' మీద గోపాలకృష్ణ వ్రాసిన పరిచయ వ్యాసం (సెప్టెంబరు 28) చదివాను మారీచీపరిణయాన్ని చారిత్రక ప్రస్తావన, వివరణలతో ప్రచురించడంలో నా ప్రధానోద్దేశం సత్యశోధన మాత్రమే. 'సమదర్శిని'లో ప్రచురితమైన 'మారీచీపరిణయం' కేవలం 'ఫోర్జరీ' అని కొందరు పరిశోధకుల అభిప్రాయంగా ఉన్నట్టుంది- అని గోపాలకృష్ణ వ్రాశారు. ఎవరీ పరిశోధకులు? ఏ ఆధారంతో వారు దాన్ని 'ఫోర్జరీ'గా నిర్ణయిస్తున్నారు?

నేను ప్రస్తావనలో చెప్పాను-1929లో నెల్లి లక్ష్మీనరసింహం ఈ కావ్యభాగాలను ప్రచురించి నప్పటినుండి, 1970 ఏప్రిల్ 'భారతి'లో శ్రీ కొండూరు వీరరాఘవాచార్యులు వ్యాసం వ్రాసినపూ, గత 45ఏండ్లుగా దీని సంగతి పట్టించుకున్న పరిశోధకుడు నాకు తటస్థపడ లేదు. అట్టి పరిశోధకులు ఎవరైనా తగిన ఆధారములతో 'మారీచీపరిణయం' ఫోర్జరీ అనో, లేక ఫలానివారు ఫలానా అప్పుడు వ్రాసిందనో, లేక మోహనాంగి వ్రాసిందనో తేల్చుకుంటే, వ్యయప్రయాసలకోర్చి నేను దీన్ని ప్రచురించవలసిన అవసరం చరిత్ర విద్యార్థినైన నాకు ఏర్పడేదికాదు. తగిన ఆధారాలతో మారీచీ పరిణయ సమస్యను అటో ఇటో తేలిస్తే నాకంటే సంతోషించే వాడుండడు. 'History is the torch of truth'.

నేను నా చరిత్ర ప్రస్తావనలో పేర్కొనని రెండు అంశాలను గోపాలకృష్ణ పేర్కొన్నారు— 1) 1905 లో చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు 'శిథిల కర్ణాటక సామ్రాజ్యం'లో ఇచ్చిన వంశావళి. ఇది మారీచీపరిణయం మందలి రాయల వంశావళితో సరిపోతున్నది. 2) 'చాటుపద్యరత్నాకరము'లో కృష్ణదేవరాయల జన్మదినాన్ని గురించిన చాటువు. ఇందలి సంవత్సర, మాస, తిథి, వారాలు 'మారీచీపరిణయం'లో ఇచ్చిన వివరాల్తో సరిపోతున్నది. ఈ రెండు అంశాలను మన అందరి ఎరుకకు తెచ్చినందుకు గోపాలకృష్ణను అభినందిస్తున్నాను; కృతజ్ఞత వెల్లడిస్తున్నాను.

నేను ప్రచురించిన ఈ 'మారీచీపరిణయం' కావ్యాన్ని అన్ని తెలుగు పత్రికలకూ సమీక్షార్థం పంపి నాలుగు నెలలు పైబడుతున్నది. విజయనగర చరిత్రలో సమస్యాత్మై, ఎంతో ప్రాధాన్యతల ఈ కావ్యాన్ని ఇంతవరకు ఎవ్వరూ సమీక్షించలేదు. గోపాలకృష్ణ పుస్తకపరిచయం ద్వారా ఈ సమస్యను ఆంధ్ర పాఠకలోకం ముందు పెట్టిన 'జమీన్‌రైతు'కు ప్రతిపత్తి రుణపడి వుంటాను.

—డాక్టర్ సి వి రామచంద్రరావు
నెల్లూరు

ఫోర్జరీయా?

మీ పత్రికలో మారీచీ పరిణయం గురించి రాసింది చదివాక ఈ ముక్కలు రాస్తున్నాను.

మారీచీ పరిణయం ప్రబంధాన్ని మన మెవ్వరమూ చూడలేదు. అవతారికాభాగం వరకే నెల్లి లక్ష్మీనరసింహంగారు 'సమదర్శిని'లో అచ్చువేయించారు. అదే పదివేలు. ఇందుకు మనం ఆయనకు రుణపడి ఉండాలిగాని అదీ చెయ్యలేనప్పుడు అభాండాలు వెయ్యడం తగనిపని. మన ఆకాడెమీ హేమాహేమీలలో కొందరు పనిగట్టుకొని 'నెల్లిమాస్టారు' స్వయంగా కత్తిగట్టి ఆయన కీర్తిమూర్తిమీద దాడి జల్లెం మను పూనుకున్నట్టుగావుంది.

సింహాచలం మీదకి వెళ్ళినప్పుడుగా తమకు ఈ అచ్చయినంతవరకుగల గ్రంథభాగం దొరికిందని, దాన్ని తాటాకులమీదినుంచి కాగితం మీదకెక్కించేవరకే తాను చేసినపని అని 'నెల్లిమాస్టారు' చెబుతూ వచ్చారు. అది అబద్ధమే ఎందుకుకావాలి? ఆయన నోటివెంట నిజమనేదే వెలువడదని, అభూత గ్రంథసృష్టిలో ఆయన ఆరితేరిన ఘటమని, ఎందుకనుకోవాలి? అచ్చుపడినంతవరకుగల గ్రంథాన్ని చూస్తే, అందులో కనిపించే చారిత్రక విశేషాలు ఇతర ప్రమా

—కొరవ 11వ పేజీలో

Allwyns
Refrigerators
IN ALL SIZES
AVAILABLE
SALES & SERVICE
BABU
ELECTRONICS,
PHILIPS
KAPU STREET
NELLORE.
Phone: 1212.

డైబిటాల్

ప్రతిమూత్రము, మధుమేహమునకు ఇందు రక్తశుద్ధి, ముత్ర్రము, అధి కము, మొ॥ చేయుచున్నవి. అనుభవ సిద్ధ వ్యాధిపూర్తి నివారణగుచున్నది. వెళ్ళించేయు. 10 రో. రు. 10-25

ఏ. యస్ శర్మా
రాయాజీవీధి - నెల్లూరు

బలాదిలేహ్యం

నరముల బలహీనత, నిద్రాక, గుండె దడ, బ్లడ్ ప్రెషరు, మొ॥ పోగొట్టి బలము, రక్తపుష్టి, వీర్యవృద్ధిని కలిగించును.

400 గ్రాముల సీసా రు 11-25 లు
200 గ్రాముల సీసా రు 6-00 లు
అన్ని మందుల షాపులలో దొరకును

జనార్దన ఆయుర్వేదనిలయం
కలువాయ (పోస్టు), నెల్లూరు (జిల్లా)

వరుడు కావలెను

రెడ్డికులమునకు చెందిన B. Sc., B Ed చదివి Z P హైస్కూలులో సైన్సు మాష్టరుగా పనిచేయుచున్న యువతికి వరుడు కావలెను. వివరములకు:-

Advt. Box No. 200
C/o జమీన్ రైతు - నెల్లూరు.

సవరణ

5-10-73 తేది జమీన్‌రైతు పత్రిక 5-వ పేజి,4-వ కాలంలో పడిన మునసబు కోర్టులో ఓ. యస్. 21/71, ఇ. పి. 28/72 [illegible] రంగయ్య బదులు [illegible] అని చదువుకోవలెను.

—వాది అడ్వకేటు.

పెద్దాపురం డి. ము కోర్టులో

ఓ. యస్. 145/1973

[illegible] —వాది.

1 [illegible] శ్రీరామమూర్తి, 2. [illegible] నాగేంద్రుడు, [illegible], Addarigala —2-వ ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు వాది ప్రతివాదుల [illegible] దావా వేసినది. 2-వ ప్రతివాది హాజరగుటకు ఆక్షేపణలు తెలుపుటకు 15-10-73 వాయిదా.

—[illegible], వాది అడ్వకేటు.

మార్కాపురం డి. ము కోర్టులో

ఓ. యస్. 287/1972

[illegible] —వాది

[illegible] వెంకటరంగయ్య s/o [illegible] [illegible], బాదిలి తా.-ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు వాది దావా క్లెయిము వర [illegible] దావా వేసినందున నీ ఆక్షేపణలున్నయెడల 24-10-73 తేది ఉదయం 11 గంటలకు కోర్టునందు హాజరై తెలుపుకొననిచో [illegible] తీర్మానించబడును.

—[illegible], వాది అడ్వకేటు.

తుత్తునాగం లోపంవున్న నేలలలో

జింక్ సల్ఫేట్ వేస్తే 40 శాతం అధికపంట!

తుత్తునాగపు లోపమువున్న నేలకు పోషకపదార్థమైన తుత్తునాగమును సరఫరా చేసినప్పుడు 40 శాతము వరిపంట ఎక్కువ పండినట్లు కోయంబత్తూర్‌లో జరిపిన ప్రయోగముంద్వారా తేలింది. మన దేశములోను, ఫిలిప్పైన్స్‌లోను జరిపిన ప్రయోగములద్వారా ఈవిషయము ధృవీకరించబడింది. ఈ పరిశీలనలను ఆధారముగా తీసుకొని తుత్తునాగమును నేలకు సరఫరా చేసినప్పుడు పంటపై దీని ప్రభావము ఏ విధముగా వుంటుందో కనుగొనుటకు 1972 రబీపంట కాలములో కోయంబత్తూర్‌లోని వరిప్రవర్థన కేంద్రములో పరీక్షలు జరుపబడ్డాయి.

అమ్లసూచి పి. హెచ్. విలువ 7.5 వున్న బంకమన్ను నేలలను ఈ పరీక్షలకై ఎన్నుకొన్నారు. ఐ. ఆర్-20, కంచి, కో-34 వరి రకములను ఈ క్రింది మూడు విధములుగా పండించి ఫలితములను పరిశీలించారు.

1. మొక్కలను నాటేసమయములో హెక్టారుకు 50 కి. గ్రా. వంతున జింక్ సల్ఫేట్‌ను నేలకు వేశారు.

2. మొక్కలను నాటిన 15 రోజుల తరువాత హెక్టారుకు 25 కి. గ్రా. వంతున జింక్ సల్ఫేట్‌ను మొక్కలపైన చల్లారు.

3. నేలకు జింక్‌సల్ఫేట్‌ను అసలు వేయలేదు. దీనినే కంట్రోల్ క్షేత్రము అని అంటారు.

హెక్టారుకు 120 కి. గ్రా. నత్రజని+ 60 కి. గ్రా. భాస్వరము+ 60 కి. గ్రా. పొటాష్‌నిచ్చే ఎరువులను నేలకు వేశారు. భాస్వరము, పొటాషు ఎరువులను పూర్తిగాను, సగము మోతాదు నత్రజని ఎరువునూ మొక్కల మొదళ్ళలో వేయడం జరిగింది. హెక్టారుకు 30 కి. గ్రా. నత్రజనినిచ్చే ఎరువును మొక్కలు పిలకలు పెట్టే సమయములో ఒక పర్యాయము, కంకులు వేసే సమయములో ఒక పర్యాయము మొక్కలపైన చల్లారు. ప్రతిచెక్కలోని పంటనూ గింజలలో 10 శాతము తేమ వుండే సమయములో విడివిడిగా కోసి, ఎంత పంట పండినది పరిశీలించారు.

తుత్తునాగమును వేసిన చెక్కలోను, వేయని చెక్కలోను ఐ. ఆర్-20 ని పండించి, ఫలితములను పరీక్షించడం జరిగింది. అసలు జింక్ సల్ఫేట్‌ను వేయని నేలలోకంటె జింక్ సల్ఫేట్‌ను మొక్కల మొదళ్ళలోను, మొక్కలపైన వేసిననేలలో వరుసగా హెక్టారుకు 40.9 శాతము, 45.8 శాతము ఎక్కువ పంట పండినట్లు కనుగొనబడింది. కంచి వరిరకముమీద ఇదే విధముగా జింక్‌సల్ఫేట్‌ను వేసినప్పుడు, దానిని అసలు వేయనినేలలో పండినపంట కంటె వరుసగా 6.3 శాతము, 12.2 శాతము ఎక్కువ పండినట్లు కనుగొనబడింది. ఫిలిప్పైన్స్‌లో తుత్తునాగపులోపము వున్న నేలలో ఐఆర్-8 మరియు పెటి-17 రకములను పండించినపుడు పంటలో ఎంతో తేడా వున్నట్లు కనుగొనబడింది.

అందుచేత ఈ పోషకపదార్థము తక్కువగా వుంటే నేలకు జింక్ సల్ఫేట్‌ను వేసి ఎక్కువ వరిపంటను పండించవచ్చును.

(ఐ. సి. ఎ. ఆర్.)

ప్రతిరైతూ కలిగివుండవలసిన పుస్తకం

'వ్యవసాయ విజ్ఞానము'

భారత వ్యవసాయ పరిశోధనా పరిషత్తు (న్యూఢిల్లీ) ప్రకటించిన వుద్గ్రంథం ఇది. పేరును సార్థకం చేసుకొంటున్న పుస్తకం. చక్కని తెనుగు; స్పష్టమైన తీవ్రమైన అచ్చు; మంచి కాగితం; ఆకర్షణీయమైన కూర్పు; అన్నిటికీమించి 360 పేజీలు రూ 10-70 లకే రావడం – ఈ పుస్తకం ప్రత్యేకత.

ఇందులో పదమూడు ప్రకరణలున్నాయి. వాతావరణం మొదలు మేలురకపు విత్తనాలపాత్రవరకు వ్యవసాయవృద్ధికి అవసరమైన సర్వవిషయాలు సమగ్రంగా చర్చించబడినవి; ఎక్కడికక్కడ పట్టికలతో వివరణ లివ్వబడినవి. ఏ వాతావరణం ఏపంటల కనుకూలమైంది; నేలలో రకాలు, వాటిలోని పోషకపదార్థాలు, ఏనేల ఏపైరుకుతగినది, నేలను సారవంతంగా వుంచుకునే పద్ధతులు; రసాయనికపు ఎరువులు; వివిధ పంటలు, సాగువిధానాలు; సేద్యపు పరికరాలు; సస్యరక్షణ; మార్కెటింగు వగైరా విషయాలేకాకుండ; సహకార వ్యవసాయము, సమాజవికాసము వంటి అంశాలు కూడా ఇందులో చేర్చబడినవి. రైతు తనసేద్యపు వివరాలను, ఆయవ్యయాలను ఏ విధంగా రికార్డుచేయవలసిందికూడ ఇందులో సూచించబడింది.

అధికారయుతమైన, విషయపూర్ణమైన ఇంతటి ప్రామాణిక గ్రంథం బహుశా తెలుగులో ఇంతవరకు వెలువడలేదేమో! ఇరవై ముప్ఫయి ఏళ్ళ క్రితం వ్యవసాయశాఖలో పనిచేసి రిటైరైన ఆఫీసర్లూ నాడు వ్యవసాయ రంగంలో వివిధ అంశములమీద అనేక గ్రంథాలు వ్రాశారు. వ్యవసాయ విజ్ఞానానికి అనుభవాన్ని జోడించి రైతులకు అందుబాటుగా వ్రాయబడిన గ్రంథాలవి. ఈ వ్యవసాయ విజ్ఞానానికి దానికి పోలికలేదు. పైగా నాటికి నేటికి వ్యవసాయరంగం విజ్ఞానాత్మకమైన మార్పులకు గురియైంది. మారిన పరిస్థితులదృష్ట్యా 'వ్యవసాయ విజ్ఞానం' విలువ, అవసరం ఎంతోగానో వుంటుంది. శాస్త్రీయంగా వ్యవసాయం చేయాలనుకునే రైతుకు ఇదెంతో వుపయోగపడుతుంది. శాస్త్రీయంకాని సేద్యం ఈ రోజుల్లో గిట్టుబాటు కాదనేది అందరికీ తెలుసు.

'వ్యవసాయ విజ్ఞానం' లో ఒక కొరత కనుపిస్తుంది. అధిక దిగుబడి నిచ్చే వరి రకాలకు చేయాల్సిన కృషి, ఏ ఏ ప్రాంతానికి ఏ ఏ రకం సరిపడేది వగైరా విషయాలు ఇందులో సమగ్రంగా చర్చించబడలేదు. ఈనాడు అవికూడా రైతుకు అవసరం. అధికారవరి రకాలుకాని, ఇతర పైరులుకాని – వివిధ ప్రదేశాలలో అనేక ప్రయోగాలు జరిగాయి, జరుగుతున్నాయి. ఆ ప్రయోగ ఫలితాల భోగట్టా ఇందులో కనపడదు. కొత్తగా వచ్చే ప్రతి రకాన్ని రైతే ప్రయోగించేసి లాభనష్టాల ఫలితాలను అనుభవించే బదులు; అన్ని ప్రాంతాలకు వుపయోగకరంగా వ్యవసాయ పరిశోధనా పరిషత్తే ఆ భోగాట్టాను అందించి, రైతుకు సహాయపడడం అవసరం. ఆ వివరాలన్నీ కూడా ఇందులో చేర్చివుంటే 'వ్యవసాయ విజ్ఞానానికి' ఇంకా సమగ్రరూపం ఏర్పడి వుండేది. వ్యవసాయానికి వుద్దేశించిన ఏ పుస్తకమైనా, వ్యాసమైనా, దాన్ని చేతపట్టుకొని రైతు సేద్యం చేసుకోగలిగి వుండాలి. అప్పుడే దాని ప్రయోజనం.

ఏమైనా రైతుకు అత్యంత వుపయుక్తమైన గ్రంథం 'ఈ వ్యవసాయ విజ్ఞానం'. ఇంతచక్కని ప్రామాణిక గ్రంథాన్ని ప్రచురించిన భారత వ్యవసాయ పరిషత్తును, అక్షరజ్ఞానంగల ప్రతి రైతుకు అర్థమయ్యే తెలుగులో ఈ బృహత్ గ్రంథాన్ని తయారుచేసిన శ్రీ వి. ఎస్. గోపాల్ – వారి సహాయకులు మిక్కిలి అభినందనీయులు. పుస్తకం కావలసినవారు– ఎం. ప్రసాద్, బిజినెస్ మేనేజర్, భారత వ్యవసాయ పరిశోధనా పరిషత్తు, న్యూఢిల్లీ-1 కు వ్రాసి తెప్పించుకోవచ్చు.

వ్యవసాయ వార్తలు

అక్షింతల పురుగు నివారణ

వంగపైరుకూ, అదే జాతికి చెందిన టొమేటో, ఉర్లగడ్డ (బంగాళాదుంప) పైర్లకూ చాలా నష్టం కలిగించే అక్షింతల పురుగును మట్టుపెట్టడానికి పంజాబు వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయపు (లూధియానా) శాస్త్రజ్ఞులు 14 రకాల మందులు వాడి చూశారు. అన్నిటిలోను మిన్నయైన మందు [illegible] (సుమిన 100 ఇ. సి.) అని రుజువయింది.

అక్షింతల పురుగులు ఈ పైర్ల ఆకుల పైభాగాన్ని దింతముల (?) [illegible] క్రింది భాగాన్ని ఆరగిస్తాయి. ఈ ఆకులు కొన్ని రోజులలో [illegible] మారి, ఎండి, రాలిపోతాయి.

[illegible] దానిని అరికట్టడానికి 1000 మి. లీ. [illegible] మందును 500 లీటర్ల నీటిలో కలిపి హెక్టారు పైరుమీద చల్లాలి. ఎండోసల్ఫాన్ (థయోడాన్ 35 ఇ. సి. 800 మిలీ), కార్బరిల్ (సెవిన్ 50 w.p.) 100

–కొనసాగింపు 10వ పేజీలో

భావవీధి

కొలువు

అనేక దారిద్ర్యాల గొడ్డలిపోటు జీతాలు, అప్పుతీసుకోకుండా ఒక్కనెలైనా గడవని బతుకులు. త్రివిక్రమావతారంగా ఎదిగిపోతున్న ధరలు. ఆకలినంత కుదించుకున్నా నిత్యావసరాలనుకూడ తీర్చుకోనివ్వని జీవనవ్యయం. 'అటుచూస్తే అప్పులవాళ్ళు, ఇటుచూస్తే ఆకలిబాధ, ఈదేసిక దరిదాపు కనిపించని సముద్రంలో పడిపోవడమో' ఎందుకొనే సమస్యలోకి దిగజారిపోయివున్న జీవితాలు. ఇదీ కొలువుచేసుకొని బతుకుతోన్న ఈనాటి మధ్యతరగతి సంసారుల స్థితి, గతి. ఈ సంసారుల్లో మనతోబాటు మన బిడ్డలకు చదువు సంధ్యలునేర్పే దారాన్ని పైనవేసుకొన్న ఉపాధ్యాయవర్గమూ వున్నది. వారిస్థితి మరీ దయనీయంగావున్నది. ముఖ్యంగా మున్సిపల్ స్కూళ్ళు, ప్రైవేట్ స్కూళ్ళు, కాలేజీలు వగైరాలలో అధ్యాపకుల బ్రతుకులు పరమ దుర్భరంగా వున్నాయి. వాళ్ళకు జీతాలు పూర్తిగా ఎప్పుడూ ముట్టిందిలేదు. ఆ ముట్టేది నెలనెలా ముట్టిందీలేదు. వాళ్ళ సర్వీసులకు స్థిరత్వం లేదు. భద్రతలేదు. యాజమాన్యాల కను గ్రహం తప్పితే ఉపాధ్యాయుడు నిరుద్యోగియై భార్యాపిల్లలతోసహా ఎండ్రీణాగ్ని దాచవలసిందే. పరిస్థితులింత విషమించినపుడు అసంతృప్తి, తిరుగుబాటు, సమ్మె, ఆందోళనవంటివి బయలుదేరకమానవు, అలస్యంగా మేల్కొన్న దొరతనం అందువు ఉపాధ్యాయవర్గాన్ని నిందించి ప్రయోజనంలేదు.

నిజానికి లోకంలో హీనాతిహీనమైనది సేవావృత్తి. ఈ విషయాన్ని శతాబ్దంతరబడిగా కావ్యాలూ, పురాణాలు, శతకాలు వల్లెవేస్తూనేవచ్చాయి. సుమతీశతకకర్త స్పష్టంగానే చెప్పినాడు. 'అడిగినజీతంబియ్యని మిడిమేలపు దొరనుగొల్చి మిడుగుటకంటెన్ వడిగల ఎద్దులగట్టుక మడిదున్నుక బ్రతకవచ్చు' అని. అప్పటి రోజుల్లో యేమోగాని యీరోజుల్లో మడిన్నా, మాన్యాలు ఎందరికున్నాయి? ఏదో ఒకటీ అరా ఎకరాలున్న సన్నకారు రైతులకు మాత్రం ఎన్నాళ్లుండి, ఈ మధ్యపు రోజుల్లో నాలుగుగింజలు రాలుతున్నాయి? ఖర్చులైనా వస్తున్నాయాలేదో అనుమానమే. నిజమే, జరిగితే ఏ వ్యవసాయమో, వైద్యమో వంటి స్వతంత్ర వృత్తులకన్నా శ్రేష్ఠమైనవి వేరేవిలేవు. కాని ఎందరికా అదృష్టం పట్టగలదు? కొద్దికొలది ప్రజలు వాళ్ళమ్ముకొని ఊడిగం చేసుకొని బ్రతకవలసిందేగదా.

ఈ ప్రజాస్వామ్య యుగంలో మంత్రులు, ఆఫీసర్లు, అధికారులు, వ్యాపారవేత్తలు అన్యాయం క్రింద పొట్టకూటికి ఊడిగం చేసుకుంటూ జనం నలిగి చస్తోంటే మునుపటి రోజుల్లో ప్రజలు రాజుల కొలువుల్లో మగ్గి చచ్చేవారు. ఇవాళ మహారాజులగాని ప్రజల్లో అధిక సంఖ్యాకులకు సేవావృత్తి మాత్రం తప్పలేదు. ఆ రోజుల్లో కవులు రాజసేవకులుగా వర్ణించిన సాధకబాధకాలన్నీ యీనాటి కొలువులకూ వర్తిస్తున్నాయి. భారతంలో విరాటరాజువద్ద ఊడిగం చేసుకొని అజ్ఞాతవాసం గడుప నిశ్చయించుకొన్న పాండవులకు పురోహితుడైన ధౌమ్యుడు సేవావృత్తిలోని కష్టనిష్ఠూరాలన్నీ ముందుగా తెలియజేస్తాడు. ధౌమ్యునిలా హెచ్చరించడం పాండవుల విషయంలో ఎంతో అవసరం. కారణం, పాండవులంతవరకూ సేవలు పొందినవారేగాని సేవించినవారుగారు. 'రాజుకు కన్పడేటట్లుగా నిలువక ప్రక్కగా కూడి నిలవుండాలి. అకస్మాత్తుగా మంచాలో, పీటలో, పూవులు ఎరవు తాకో, ఎవరినీగాని అంత విలువైన తలంపులను రానవ్వరాదో అన్న సంశయాలతో స్థిరంగా, తనకోసం [illegible] అతని ముఖంలోనికే చూస్తూవుండాలి. సింహాసనం వంటిదైన్నా రాజులకున్న అందమైన వస్త్రాలు తను వేసుకొనరాదు. రాజసాధ్యంకన్నా అందమైన బంగారు నగలు కట్టుకోరాదు. అతనికంటె కప్రియమైన వేషం ధరించి అతని యెదుటపడరాదు. అతడు పొగడితే పొంగిపోరాదు. తెగడితే క్రుంగిపోరాదు. అతడు చెప్పినపని ఎంత అపాయకరమైనా చేయకతప్పదు. అతని సన్నిధిలో ఆవులింత, తుమ్ము, నవ్వు, దగ్గు వగైరా అన్నీ అంతంతంగానైనాసరే అణచుకొనిరాలి. అతనికిష్టమైనది అది వినుకొనాలి

–కొనసాగింపు 10వ పేజీలో

రసిక్

ఎరువులు కావాలి! - పల్లెల ప్రతిధ్వని

మొలగొలుకులకు కూడా ఎరువులు సరఫరా చేయాలని వెంకటాచలం సమితి తీర్మానం: బుచ్చి సమితి విజ్ఞప్తి

ఎరువులు, ఎరువులు, ఎరువులు... రైతాంగము ఘోష ప్రతిధ్వనించి పోతున్నది. యెక్కడబట్టినా, యెవరినోట బట్టినా ఇదే మాట, ఇదే ప్రస్తావన. నీళ్లొచ్చాయి; శరాసరిగా నార్లు వేశారు. వేస్తున్నారు; కాని ఎరువులు దొరకడంలేదు. ఆందోళన చెందుతున్నారు, అల్లాడి పోతున్నారు, అగచాట్లు పడుతున్నారు... నత్రజని యెరువులేకాదు, కాంప్లెక్సు యెరువులు కూడా కరువై పొయ్యాయి. ప్రభుత్వం కంట్రోలు ధరకు చాలినంత సరఫరా చేయలేకపోతున్నది; మార్కెట్‌లో ధర భగ్గున మండిపోతున్నది. రైతు ఏమి చేయాలి? అతనికి దిక్కేది?

రసాయనిక ఎరువులు దేశంలో ప్రవేశపెట్టినప్పుడు, రైతులు అలవాటుపడనప్పుడు, వాటి వుపయోగానికి వారు విముఖులుగా వున్నప్పుడు రసాయనిక ఎరువుల విలువను గూర్చి, వాటిని వాడవలసిన అవసరాన్ని గూర్చి అదేపనిగా ప్రచారం చేశారు; రైతులచేత బలవంతంగా వాడించారు. తీరా వాటి ప్రయోజనాన్ని తెలుసుకొని, వాటి వాడకానికి అలవాటుపడి, వాటిని ఆధారం చేసుకొని ఒకటికి రెండుమూడు పైర్లు సాగు చేయడం మొదలు పెట్టేసరికి చేతులు వెల్లకిల వేస్తున్నారు. ఈ దౌర్భాగ్యపు దేశంలో, ఈ దిక్కుమాలిన ప్రభుత్వాన్ని నమ్ముకొని ఏపనిచేయాలన్నా ప్రమాదంగా తయారైంది!

గత సంవత్సరమే ఎరువులు కొరతగా వుండినాయి; ఈ సంవత్సరం కొరత మరీ గడ్డుగా తయారైంది. ఏ ఎరువూ దొరక్క రైతు గిజగిజలాడిపోతున్నాడు. అడిగేవాడు లేడు, తీర్చేవాడు లేడు; రైతుదావు రైతుదిగానే వుంది.

అకస్మాత్తుగా ఎరువులకరువు ఇంతగా ఎందుకు వచ్చిపడిందో అర్థంకావడంలేదు. మన అవసరాలేమిటో, వాటిని తీర్చుకునే మార్గాలేమిటో సకాలంలో ప్రభుత్వం ఆలోచించకపోవడం, మరుగ్గా దర్యాలు తీసుకోలేకపోవడమే దీనికి కారణం. వార్తాపత్రికలు వాటి కాగితం విషయంలో ప్రభుత్వ అసమర్థతవల్లనే కొరత ఏర్పడింది; 30 శాతం కోటా కోత పెట్టడం జరిగింది. కోత పెట్టడానికి; పొదుపుగా వాడుకోండి, త్యాగంచెయ్యండి అనే శ్రీరంగ నీతులు వల్లించడానికి ప్రభుత్వం అలవాటు పడిపోయిందికాని, అవసరాలు ఏవిధంగానైనా తీర్చాలనే పట్టుదలలేదు. సున్నా సున్నా అని తింపిగింజలకు దేశదేశాన్ని దేవిరించి, విలువైన విదేశీ మారకద్రవ్యాన్ని కొట్లుకొట్లు గుమ్మరించి, అధికధరలకు కొని దిగుమతి చేసుకోడానికి సిద్ధపడుతున్న ప్రభుత్వం, ఎరువులనే దిగుమతి చేసుకుని దేశంలోనే ఆహారోత్పత్తిని ఇంకా ఇంకా అధికంచేసుకుందాం మనుకోవడంలేదు. బుచ్చి సమితి సభ్యుడు శ్రీ సామంతుల సుబ్బారెడ్డి కలెక్టరు సమావేశంలో సూటిగా ఇదే అడిగాడు. సుబ్బారెడ్డిగారే కాదు, ప్రతిరైతూ అడుగుతున్న ప్రశ్న ఇదే! ప్రజల అవసరాలు, ఆకాంక్షలు తెలియనివారు విధానకర్తలు అవుతున్నందువల్ల ఏర్పడుతున్న ఇక్కట్లే ఇవి!

ఎరువుకొరతే; నిజమే! ఇది వాస్తవమైన కొరతా, లేక కల్పితమైన కొరతా అనే సందేహం అప్పుడప్పుడు కలుగుతుంటుంది.

ముదివర్తి ప్రాథమికోన్నత పాఠశాల నూతన భవన ప్రవేశోత్సవ ఫలకంముందు- ఎడమవైపు: కలెక్టరు శ్రీ ఓబయ్య, జి. వ. ఛైర్మన్ శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి. కుడివైపు: కోవూరు సమితి ప్రెసిడెంటు శ్రీ కాటంరెడ్డి వెంకటరామిరెడ్డి, ముదివర్తి సర్పంచ్ శ్రీ దేవిరెడ్డి సుబ్బరామిరెడ్డి.

వుంటే, బ్లాక్‌మార్కెట్‌లో మాత్రం ఎట్లా లభ్యమవుతాయి? కొరత నిజమై, బ్లాక్‌మార్కెట్‌కు స్వేచ్ఛగా ఎరువులు చేరుతున్నాయంటే, పంపకంలోనైనా పెద్ద లోపం వుండాలి. కొరతో లోపమోకాని రైతాంగంలో అలజడిమాత్రం తీవ్రంగా

ఆదర్శ పంచాయితీ ముదివర్తి

ఏమంటే, తెల్లమార్కెట్‌లోనో, నల్లమార్కెట్‌లోనో ఏదోవిధంగా కొని రైతు ఎరువు వేసుకోంటున్నాడు. వేయకుండా మానడంమాత్రంలేదు. రెండు బస్తాలు రాకుంటే, ఒక్కబస్తా అయినా సంపాదించుకో గలుగుతున్నాడు. వ్యవసాయశాఖ నిర్ణయించిన ఎకరా కు వదికిలోం సూత్రాన్నిమాత్రం ఎవ్వరూ అనుసరించడంలేదు. వాస్తవంగా ఎరువులు కొరతగా వుంది.

అన్ని రాష్ట్రాలకంటె ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ఎరువులకోటా తక్కువేమీ తెలియదు. ప్రక్కనున్న తమిళనాడులోకాని, మైసూరులో కాని ఈ అలజడి, ఆందోళన కనపడడంలేదు. ఆంధ్రలో మూరియా బస్తా బ్లాక్ మార్కెట్‌లో నూరు, నూటఇరవై రూపాయలు అమ్ముతుంటే; ప్రక్కనున్న తమిళనాడులో అరవై, అరవైఐదు రూపాయలకు ఎంతకావలసినా దొరుకుతున్నది. అక్కడా కొరతవుంటే అంత తక్కువకు దొరికేదిలేదు. వాళ్ళ అవసరాలకు పుష్కలమైన సరఫరా వుండబట్టే, గిరాకీ తక్కువగావుంది. తమిళనాడు రైతులు ఎరువులు పైర్లకు వుపయోగించుకోకుండా అమ్ముకొనేవారా అంటే; ఆహారధాన్యాల విషయంలో తరుగురాష్ట్రంగావున్న తమిళనాడు, మిగులురాష్ట్రాలకు సరఫరా చేయగలిగిన మిగులురాష్ట్రమైంది. అందువల్ల ఆంధ్రకంటే, తమిళనాడుకు ఎరువుల కోటా ఎక్కువనుకోవడం పొరపాటు.

-కొరవ 7 వ పేజీలో

రఘురామయ్య షట్సూత్ర యాత్ర

మంత్రులకోసం మోహం వాచిపోయి వున్నారు జనం! గవర్నరుపాలన పుణ్యమా అని రాష్ట్రంలో అంతా 'మాజీ' లేనని, అసలు మంత్రులు కరువయ్యారు; జైఆంధ్ర గొడవ వల్ల కేంద్రమంత్రులు రాకడకూడా అరుదైపోయింది. ఒక్క కొత్త రఘురామయ్యగారే అడపాదడపా రాష్ట్రానికి వస్తూ పోతూ వున్నట్లున్నారు. ఆరుసూత్రాలను అరచేతిలో ఉంచుకొని, ఆయనయెక్కి వచ్చి జనానికి అర్థమయ్యే భాషలో చెప్పండయ్యా అని ఎవ్వరు, లోటానాయకులు పాపమ్మందికి రాకపోయినా ఇంకా అ కదలిక కనపడ్డంలేదు. పత్రికల్లో ప్రకటనలివ్వడంతో తృప్తిపడి కాలక్షేపం చేస్తున్నారేకాని జనంలోకి దిగడానికి ఎవ్వరూ సాహసించినట్లులేదు. మొట్టమొదటిగా రఘురామయ్యగారే ఆ పనికి పూనుకున్నట్లున్నారు.

రఘురామయ్యగారు తన షట్సూత్ర యాత్ర తిథివార నక్షత్రాలు చూసుకుని ప్రారంభించినట్లున్నారు. కందుకూరు తాలూకాలో మూడురోజులు జరిగిన ఆయన పర్యటన విజయదశమినాడు ప్రారంభమైంది. మాజీమంత్రి శ్రీ చెంచురామానాయుడు ఆద్యంతం వుండి కార్యక్రమం నిర్వహించారు.

ఇంత కాలం ఏమయ్యారో, ఎక్కడ వుండినారోకాని రఘురామయ్య రాకతో పాఠశాల భవనాల శంకుస్థాపనలు, ప్రారంభోత్సవాలు వరంపరంగా జరిగిపోయాయి. జనానికి మంత్రిగారు ఆరుసూత్రాలు బోధిస్తే, జనం ఎరువులో-అని గోడుపెట్టారు.

ఎమ్ములపాలెం సభలో మంత్రిగారు గుంటూరు కేంద్రంగా త్వరలో బాగాకు

ఒంగోలు వార్తలు

బోర్డు ఏర్పడబోతుందన్నారు. తర్వాత పాలేటిపాడులో ఆలపాడు సమితిరాజు బబ్బూరి వెంకటసుబ్బయ్య మంచినీళ్ళ బావిని ప్రారంభించారు. తరువాత, వెన్నూరులో ఎలిమెంటరీ స్కూలు భవనాలకు శిలాఫలకం ఆవిష్కరించి, సాయంకాలానికి కొండపి చేరి మధ్యాహ్నం విందు నారగించారు. కొండపి సమితి కార్యాలయావరణంలో మహిళామండలి భవనానికి పునాదిరాయి వేసి, జి. వ. హైస్కూల్లో జరిగిన సభలో పాల్గొన్నారు.

తర్వాత నేతివారిపాలెం చూసుకొని, కామేపల్లి చేరారు. అక్కడా, పమిడిపాడు, శిరికిరపాడుల్లో ఎలిమెంటరీ స్కూలు భవనాలను ప్రారంభించారు. రాత్రి 1 గంటకు మంత్రిబృందం చింతలపాలెం చేరింది; అక్కడ రక్షిత మంచినీటిపథకానికి శంకుస్థాపనచేశారు. ఉపన్యాసాలు ఆరుసూత్రాలనుండి ఎరువులదాకా రాస్త దీర్ఘంగానె సాగాయి. అక్కడితో ప్రథమ ఘట్టం సమాప్తం.

ద్వితీయ ఘట్టంలో డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు తోడయ్యారు. జరుగుమల్లిలో ప్రారంభోత్సవాలు తలా ఒకటి పంచబడ్డాయి. గోపాలరెడ్డిగారు జి.వ. హైస్కూలు, రఘురామయ్యగారు ఆయుర్వేద ఆస్పత్రి, నాయుడుగారు పశు వైద్యశాల, జిల్లాకలెక్టరు టి. ఆర్. ప్రసాద్‌గారు పంచాయితీ భవనాలు ప్రారంభించారు.

తర్వాత వావిలేటిపాడు, ఆలకూరపాడు, టంగుటూరు, సింగరాయకొండ సభల్లో పాల్గొన్నారు.

8 తేది పాదిలి, కనిగిరిలో జరిగిన బహిరంగసభలో గోపాలరెడ్డిగారు ఆరుసూత్రాలను ప్రజలు ఆమోదించడంలోనే రాష్ట్ర భవిష్యత్తు ఉందన్నారు.

కందుకూరు మంచినీటి పథకానికి

-కొరవ 11వ పేజీలో

Grams: Openger Phone No: 70

Andhra Pradesh
State Electricity Board

1) Sealed tenders in prescribed tender forms will be received by the undersigned up to 12 Hrs. On 30-10-73 for the following works and will be opened at 15-30 Hrs. on the same day.

S. No	Specification No	Description of work	Approx value of work	E M D to be paid
1)	5/73-74	Transport of different materials from different stores of A. P. S. E. B. to Central Stores, Gudur and vice versa	Rs. 25,000	Rs 625

2) The prescribed tenders are available for sale in the office of Divisional Elecl. Engineer/Operation/Kotamitta/Nellore. The cost of each tender specification is Rs 5-15 ps. which should be paid in the form of demand draft drawn in favour of Deputy Chief Accountant/Operation Division/Nellore payable at State Bank of India, Nellore.

3) The specification forms will be sold upto 17 Hrs on 29-10-73.

4) Tender conditions and details are available in tender form.

5) Tenders without earnest money deposit and not in purchased form will be summarily rejected

B. RAMANAIAH,
Divisional Elecl. Engineer, Operation, Nellore.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

గునుపాటి బదలీ

ప్రభుత్వోద్యోగులేకాదు, ప్రజాప్రతినిధులుకూడా బదలీలవుతున్నారు!

స్థానిక సంస్థల ప్రతినిధిగా శాసనమండలికి ఎన్నికైన శ్రీ గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డిని ఒంగోలు జిల్లాకు బదిలీచేశారు. అంటే ఇకముందు ఆయన ఆ జిల్లా ఎం. ఎల్. సి. అన్నమాట.

రామచంద్రా రెడ్డి, రామగోపాలరెడ్డి గార్ల ఎన్నిక తర్వాత కందుకూరు డివిజన్ ఒంగోలు జిల్లాకు పోయింది. ఆ కారణంగా ఈ ఇద్దరిలో ఒకరు ఆ జిల్లాకు కేటాయింప బడవలసి వచ్చింది. ఆ ఛాన్సు గునుపాటికి తగిలింది.

దీనివల్ల గునుపాటికినష్టమేమీలేదుకాని, మనకే ఒక నమ్మకమైన ఓటు పోయింది!

మంత్రిత్వ జాతకాలు

ఆలాలేదు చూలాలేదు కొడుకుపేరు సోమలింగమనే సామెత పూరకవచ్చిందా? నాయకుడు లేడు ఏమీలేదుకాని, జిల్లాలో మంత్రులు రాబోయే వారెవరనే ఊహాగానం జరుగుతున్నది.

అసలు, నాయకుడుగా ఎన్నుకోవలసిన వోటు అభ్యర్థి ఎవరైంది తేలక, తాము ఎటు మొగ్గవలసిందితోచక నలిగి చస్తున్నట్లున్నారు పార్టీ సభ్యులు! ఇక మంత్రిత్వాల ప్రసక్తి ఎక్కడ!

వెళ్ళాము కాంగ్రెసువాదుల దోరలలో చాన్సువుంటే ఆర్.వి.ఆర్.కు మంత్రిత్వం ఏంపాయిందోనని అకీలాను మనోకెను ఉన్నట్టుంది. ఆయన వాక్కు ... గానే 'క్లెయిమ్' వుంది. ... బొక్కవుంటుంది. ఆ లెక్కకొస్తే కొక్కలేని వారెవరు? అదృష్టం ఎవరిని వరిస్తుందో చూడాలి!

మమ్మల్ని ముంచేశారు!

అరుసూత్రాలకు అర్థం చెప్పాలనుకుంది- అని మేగోరె విద్యార్థులకు పిలుపునిచ్చి 9 తేది టి.పి. సందిరవ్యాసంలో గోష్టి ఏర్పాటు చేశారు. కె. వి. ఆర్, ఒరేవల్లి వెంకటసుబ్బయ్య, ఉప్పుల నరసింహం, కేశాల దమయంతి, కొంతమంది విద్యార్థులు, కొందరు ప్రభుత్వోద్యోగులు సభకు హాజరయ్యారు. మేగోరె, ఒరేవల్లి అరుసూత్రాలమీద ఉపన్యాసాలు చేశారు, విద్యార్థులు తిరగబడ్డారు. మమ్మల్ని ముంచేశారు, ఎన్నోదాటు దా ది దా రు, ఈ సూత్రాలనే మేము అన్నిత్యాగాలు చేసింది- అని ఎదురుసవాళ్ళు విసిరారు. మెజారిటీ నిర్ణయాన్ని అనుసరించక తప్పేదేముంది; విధిలేక అరుసూత్రాలకు ఒప్పుకున్నాం- అని మేగోరె వగైరాలు నచ్చచెప్పబోయినా ఫలితం లేకపోయింది. విద్యార్థులు తాము 18 తేది చేయబోయే సమ్మెలో చేరమని మేగోరెను అడిగారు: ఆయన పార్టీ వుంది కదా, దానినిర్ణయంప్రకారం పోవాలిగదా- అన్నాడు. దాంతో విద్యార్థులు కోపొద్రిక్తులై జైఆంధ్ర నినాదాలిచ్చుకుంటూ సభనుండి వచ్చేశారు.

కె. వి. ఆర్. మాత్రం రాజీయనేది పుల్ని నమ్మితే ఇంతే- అన్న నిర్వేదం వ్యక్తంచేశారు. దమయంతి అరుసూత్రాలను విమర్శిస్తూ, అయినా మార్గాంతరం లేక అనుసరిస్తున్నాం- అని సమర్థించుకున్నది.

, , ,

అరుసూత్రాలను తిరస్కరిస్తూ, ప్రత్యేక రాష్ట్రంకోసం పోరాటాన్ని పునఃప్రారంభించాలంటూ 9 తేది నెల్లూరు జైఆంధ్ర ఫ్రంట్ తీర్మానించింది.

"కనపడుటలేదు"

"5 అడుగుల 11 అంగుళాల ఎత్తు; షుమారు 170,180 పౌన్ల బరువు; చామన చాయ; బట్టతల వట్టి, అరచొక్కా, కళ్ళజోడుతో వున్న వ్యక్తి మూడు నాలుగు రోజుల నుండి కనపడుటలేదు. ఆచూకీ తెల్పినవారికి ధన్యవాదములు చెప్ప బడును"

—అని ప్రకటించవలసినట్టుంది, జిల్లా మార్కెటింగ్ సొసైటీ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఆనం భక్తవత్సలరెడ్డిగారిని గూర్చి. కార్డు అయిపోవడంతో ఎరువుకోసం పేదరైతులు వచ్చి తన ఇంటిని ముట్టడించగా పూపిరి సల్పక అండర్ గ్రౌండుకు పోయినట్లున్నాడు భక్తవత్సలం! ఆయన వునికి తెలియక లబలబలాడిపోతున్నారు జనం!

ఎవరైనా ఏమిచేస్తారు? కార్డుబన్నష్టి జరిగిపోయింది; విశ్వామిత్ర సృష్టికంటే ఎక్కువగానే వున్నట్టుంది. రైతులందరూ ఎగబడ్డారు; మార్కెటింగ్ సొసైటీ మీద పడ్డారు. అక్కడవున్నది అయిపోయింది. ముఖం తప్పించడం తప్ప మార్గాంతరం లేకపోయింది. భక్తవత్సలం అపనే చేసి నట్టున్నాడు.

మార్కెటింగు సొసైటీ సరే; ప్రయివేటు డీలర్లవద్దకూడా అయిపోయిందా? డిపార్టు మెంటు వద్ద వున్నది ఎందుకు పంపకం చేయకూడదు? ఏమైనా ఎరువుల పరిస్థితి విషమించింది. అలజడి ఎక్కువైంది. కలెక్టరుగారు తక్షణం చురుగ్గా చర్యలు తీసుకోకపోతే నిభాయించ లేరు!

"నిప్పో" బ్యాటరీలు

రెండవసగా సంవత్సరానికి ఫ్యాక్టరీ నిర్మాణం పూర్తయి, జపాన్ నుండి వచ్చిన మెషినరి పెట్టెలు విప్పిన రెండు నెలలకు బ్యాటరీ సెల్స్ చేతికివచ్చిన ఇండోనేషనల్ వారి 'నిప్పో' బ్యాటరీలు విజయదశమి రోజు సీతారామ ఏజన్సీస్ ద్వారా నెల్లూరు చిత్తూరు మార్కెట్లకు విడుదలచేయబడ్డాయి. కార్యక్రమాలకు అడంబరాలుండవన్నట్టు ఇండోనేషనల్‌వారు ఫ్యాక్టరీ శంకుస్థాపన మొదలు సెల్స్ విడుదలవరకు- నిరాడంబరంగానేకాదు, నిశ్శబ్దంగాకూడా జరిగి పోయింది.

నాదస్వరం, వేదఘోషలమధ్య సెల్స్ విడుదల శాస్త్రోక్తంగా మేనేజింగ్ డైరెక్టరు శ్రీ ఓబుల్‌రెడ్డిగారిచే జరుపబడింది. బ్యాటరీ సెల్స్ మొదటిపెట్టెను ఓబుల్‌రెడ్డిగారినుండి శ్రీ బత్తా సుబ్బరాయుడు అందుకున్నాడు. ఈ సందర్భంలో అక్కడే అల్పాహార విందు, ఉపన్యాసంగాలు జరిగాయి.

ఫ్యాక్టరీ పర్సనెల్ ఆఫీసరు శ్రీ కృష్ణమూర్తి జపాను సాంకేతిక నిపుణులను పరిచయంచేశారు. ఓబుల్‌రెడ్డిగారు స్వాగతోపన్యాసంచేస్తూ, సంవత్సరంక్రితం చెట్టు పుట్టలతో ఎడారిగావున్న ఈ ప్రదేశం కొత్త భవనాలతో కళకళలాడడం ఆనందదాయకంగావున్నదన్నారు. ఫ్యాక్టరీకి సాంకేతిక అభివృద్ధి సహాయం అందించిన మనుషిబా (జపాన్) కంపెనీకి ధన్యవాదములు చెప్పారు. శీఘ్రగతిని ఫ్యాక్టరీ నిర్మాణం పూర్తిచేసి ఉత్పత్తి ప్రారంభించినందుకు డిప్యూటీ మేనేజింగ్ డైరెక్టరు మనాబి, వతనాబి, నవాయి, ఇకమోటో, ప్రఖ్యాత జపాన్ సాంకేతిక నిపుణులను అభినందించారు. ఫ్యాక్టరీలో ఇండస్ట్రీసుకూడా కొత్తవారినే తీసుకొని, జపాను నిపుణులచేత శిక్షణ ఇప్పిస్తున్నామన్నారు. ఫ్యాక్టరీలో మొదటి సంవత్సరం 3 కోట్లు, రెండవసంవత్సరం 6 కోట్లు, 3 వ ఏడు 7 కోట్ల 50 లక్షలు సెల్స్ ఉత్పత్తిగాగలవన్నారు. శక్తిలో, మన్నికలో 'నిప్పో' బ్యాటరీల ప్రాశస్త్యాన్ని వివరిస్తూ, మాటికి సూరుపాళ్ళు ఈ సెల్స్ లీక్‌ప్రూఫ్ అన్నారు.

తర్వాత శ్రీ మనాబి జపాను భాషలో మాట్లాడారు. ఆయన ప్రసంగాన్ని శ్రీ వతనాబి ఇంగ్లీషులోకి అనువదించారుకాని, నాబోంట్లకు అదీ జపాను భాష వున్నట్టే వుండింది!

వచ్చినవారికి మూడేసి సెల్స్, జపాను కిలి హార్దికంగా సాగనంపారు.

మొత్తానికి ఈ ఫ్యాక్టరీ భారత-జపాన్ పారిశ్రామిక స్నేహ సహకారాలకేకాదు; శ్రీ ఓబుల్‌రెడ్డి ప్రతిభావ్యుత్పత్తులకుకూడా సజీవ తార్కాణం. నెల్లూరుకు పారిశ్రామిక విభవాన్ని కల్గించిన ఇండోనేషనల్ వారికి అభివందనాలు తెల్పుతూ; ఈ ఫ్యాక్టరీ మరో వది ఫ్యాక్టరీలకు మూలం కావాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాము.

సర్వోదయ కాలేజి

జూనియర్ ఇంటర్మీడియట్ అడ్మిషన్లకు 15 తేదివరకు గడువు పొడిగించబడిందని; అర్హులైన విద్యార్థులను అన్నిగ్రూపులలోను ప్రవేశపెట్టబడునని కరస్పాండెంటు శ్రీ సి. సి. సుబ్బరాయుడు ప్రకటిస్తున్నాడు.

ఈ సంవత్సరం సర్వోదయ కాలేజి విద్యార్థులను బాగనే ఆకర్షిస్తున్నది. దానికి తగినట్లు మేనేజిమెంటు విస్తరణ చర్యలు తీసుకొంటున్నది. నాక్ల్యాబు కల్గిస్తున్నది. 'క్వాలిటీ' కి ప్రాధాన్యమిచ్చి, స్టాండర్డ్ పెంచి, వున్నతస్థాయి కాలేజిగా రూపొందాలని మా ఆకాంక్ష.

అధికారవర్గం

హుజూర్ సిరస్తదారుగా ఆత్మకూరు తాసిల్దారు శ్రీ వి. వెంకటశేషయ్య నియమింపబడి చార్జి తీసుకున్నారు.

కావలి తాసిల్దారు శ్రీ పి. వి. సుబ్బారెడ్డి కోవూరుకు; సెలవులో వుండిన శ్రీ రజాక్‌ఖాన్ కావలు తాసిల్దారుగా నియమింపబడినారు.

, , ,

డి. ఆర్. ఓ. శ్రీ హెచ్. కె. బాబు సెలవునుండివచ్చి 7తేది చార్జి తీసుకున్నారు.

స్పిన్నింగ్ మిల్లు మూత

స్పిన్నింగుమిల్లు కార్మికులు 4తేదినుండి నైతాయింపుసమ్మె చేస్తున్నారు. 8తేది రాత్రి పరిస్థితి కాస్తవిషమించినట్టుంది. చేర్మన్, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు వగైరాలను మిల్లునుండి బయటికి రానివ్వకుండా చేశారట. దాంతో యాజమాన్యంవారు లాకౌట్ ప్రకటించారు.

ఈ రోజు సంప్రతింపులు ప్రారంభమయ్యాయి. పట్టువిడుపులతో సామరస్యంగా పోవడం మంచిది!

టెలిఫోన్-విజ్ఞప్తులు

మద్రాసు, కలకత్తా మధ్య వేస్తున్న అండర్‌గ్రౌండ్ టెలిఫోన్ కేబిల్ నెల్లూరు దాకా పూర్తయి, దాదాపు వంద ట్రంకు లైన్లు కలపబడ్డా, ఆటోమేటిక్ ఎక్స్‌చేంజ్ ఏర్పడనికారణంగా అవి నిరుపయోగంగా ఉన్నాయి. టెలిఫోన్ ఎక్స్‌చేంజ్ నిర్మాణ పథకం మంజూరై పదేళ్ళయింది; ఈ పదేళ్ళలో సాధించిందేమిటయ్యా అంటే స్థలసేకరణమాత్రమే!

భవననిర్మాణం వెంటనే జరగాలని, ఈ లోగా మద్రాసు, నెల్లూరుమధ్య 'డిమాండ్ సర్వీస్' ప్రవేశపెట్టాలని ఎం.పి. శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి కేంద్ర కమ్యూనికేషన్ల మంత్రి శ్రీ హెచ్.ఎన్. బహుగుణాకు సుదీర్ఘమైన లేఖ వ్రాశారు. శ్రీ ఎన్. హరినారాయణరెడ్డికూడా నేరుగా ఇంకో విజ్ఞప్తి పంపినట్లున్నారు.

బాబులు, విజ్ఞప్తులుకాదు; పార్లమెంటు గట్టిగాకదులుకోనిదే పనికాదు.

కన్నుగీటినందుకు...!

చెట్టిగుంటరోడ్డులో పక్కపాపులో పని చేసే బోగ్యం మునలయ్య, తన యజమాని భార్య ఉప్పం పోలమ్మను కన్నుగీటి సైగ చేశాడట. పోలమ్మ పెంపుడు తండ్రి ఎన్. మస్తానయ్య, ఆ సంగతితెలిసి మే 16 తేది ఉదయం మంగలిషాపులో క్షౌరం చేయించుకొని తల మున్నుకొంటుండిన మునలయ్యను బయటికి లాగి కత్తితో తల మీద దాపుకొదాడట. మునలయ్య ఆ సాయంత్రం హాస్పిటల్లో హరీ అన్నాడు. పోలీసు మస్తానయ్యమీద కేసు పెట్టింది.

అడిషనల్ జిల్లాజడ్జి శ్రీ పి. రఘునాథశాస్త్రి ముద్దాయికి 4 సంవత్సరాల శిక్షవిధిస్తూ 21 తేది తీర్పుచెప్పారు. ప్రాసిక్యూషన్ తరఫున అడిషనల్ పి. పి. శ్రీ సి. రామకృష్ణ, ముద్దాయి పక్షంగా శ్రీ పి. ఓ. రెడ్డి వాదించారు.

మరణాలు

కావలి తాలూకా ఆదిమూర్తిపురంవాసి, మన అడ్వొకేటు క్యామేడ్ అనంతరామయ్య తండ్రి శ్రీ వేములపాటి సుబ్బరాయుడు కొంతకాలంగా అస్వస్థులుగావుండి 8 తేది నెల్లూరులో దివంగతులైనారు. 80 ఏళ్ళ వయస్సు; 14 మంది సంతానం కలిగిన పరిపూర్ణజీవి. మంచివారికిదావు మరణ సమయంలో పూడాలన్నట్టు సుబ్బరాయుడు గారు నిద్రలోనే కన్నుమూశారు.

, , ,

కనుపర్తిపాడువాసి, మైకా వ్యాపారంలో ఒకప్పుడు ప్రముఖులుగా వుండిన వ్యక్తి శ్రీ పొన్నపోలు దశరథరామరెడ్డి 10 తేది హైదరాబాదులో మరణించారు. పిరివయస్సు 58 సంవత్సరాలు. వీరు కొంత కాలం కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు ఉపాధ్యక్షులుగా పనిచేశారు. విస్తారంగా విదేశపర్యటన జరిపారు.

, , ,

వరకవిపూడివాసి; అన్నదానంతో, ఔదార్యంతో కీర్తిమంతంగా నూరేళ్ళు జీవించిన శ్రీ వేనాటి పోలారెడ్డి (95) 1 తేది కాంధర్మం చెందారు. వరకవిపూడి సర్పంచ్ శ్రీ జనార్ధ రాజగోపాలరెడ్డి వీరి అల్లుళ్ళలో ఒకరు.

పై కుటుంబాలవారందరికీ మా సానుభూతి.

ఘోరమైన చావు

పాలిటెక్నిక్ ఎల్. సి. ఇ. విద్యార్థి బదలవాడ భాస్కరరావు 9 తేది మధ్యాహ్నం 3 గంటలప్పుడు సైకిల్ పందాలు చూడడానికి ముత్తుకూరురోడ్డు మీద సైకిల్‌లో పోతుండగా పింగాణీ ఫ్యాక్టరీ సమీపంలో ఎదురుగా వడ్లబస్తాలతో వస్తుండిన కె. బి. ఎస్. వారి లారీ ఎక్కి తల బ్రద్దలై అక్కడికక్కడే మరణించాడు. పాపం, ఆ అబ్బాయి రోడ్డు ఎడమవైపే పోతుండినాడు; లారీయే పూర్తిగా కుడి వైపుకువచ్చి గుద్దింది. లారీ డ్రైవరు నిర్లక్ష్యానికి ఒక యువకుడు బలియైనాడు.

భాస్కరరావు స్వగ్రామం ముంగమూరు.

ఆత్మహత్యలు

వి. ఆర్. కాలేజి బి. కామ్. విద్యార్థి, ఆర్. ఎస్. ఆర్. ఎం. హైస్కూలు రిటైర్డ్ టీచరు శ్రీ మతుకుమల్లి రామచంద్రరావు కుమారుడు భానుమూర్తి (20) ఉత్తపుణ్యానికి ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. అతడు బి. కామ్. డిగ్రీపరీక్ష వ్రాశాడు; ఫలితాలు వచ్చాయి. అతనినెంబరు విత్‌హెల్డ్ లిస్టులో ఉంచబడింది. అంతమాత్రానికే ఆ యువకుడికి జీవితంమీద విరక్తిపుట్టి, నిద్రమాత్రలు మింగాడు. మూడురోజులు చావుబ్రతుకుల మధ్య కొట్టుకలాడి, 7తేది మరణించాడు.

పాపం-భానుమూర్తి తెలివైన విద్యార్థి అట; ఫస్టుక్లాసు వస్తుందని లెక్చరర్లుకూడా ఆశిస్తుండినారట. వి. ఆర్. కాలేజిలో మూకవుమ్మడి కాపీయింగ్‌వల్ల చాలామంది ఫలితాలు ప్రకటింపబడలేదు. ఆగుంపులో భానుమూర్తికూడా చేరపోయాడు. కాపీ చేసినవాడైతే ధైర్యంగానే ఉండేవాడు. మంచి విద్యార్థిగనుక, ఫలితాలు రాకపోవడంతో తల్లడిల్లిపోయినట్లున్నాడు.

ఈపరీక్షలు మంచి విద్యార్థుల నెంతగా బాధిస్తున్నాయోచూడండి!

పుట్టి రూ 644 లు

స్టాండర్డ్ ధాన్యం ధర క్వింటాల్ 70 రూపాయలకు పెంచబడింది. మన రాష్ట్రంలో స్టాండర్డ్ ధాన్యం అక్కుల్ళు. అక్కుళ్ళకు రూ 70 లు అయితే, అసరారం మొలగొలుకులకు రూ 76 లు రావాలె. అంటే పుట్టి రూ 644-00 లన్నమాట. కేసర్లు, ఈశ్వర్లకుతప్ప మనజిల్లాలో పండే అన్ని రకాల ధాన్యాలకు ఇదేధర రావాలి. రత్న, ఐ. ఆర్. 8. 1001 కు పుట్టికి, మరో 100 రూపాయలు ఎక్కువ వుంటుంది.

రైతులు అసమత్తంగా లేకుంటే ఒక ప్రమాదంవుంది. మొలగొలుకులకే వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరు వగైరాలు ఏకముఖంగా వున్నారు. అసిముఖతప్ప క్వింటాల్ రూ. 76 లు నిర్ణయించకుండా వుండినా వుండవచ్చు. అందుకే జాగ్రత్తపడాలి క్వింటాల్ రూ 76 నిర్ణయింపబడితే రైతుకు దాలప్రొక్యూర్‌మెంటు సులభంగా సాగుతుంది.

WANTED CARS

Fiat (1968 or after), Morris minor in Good Condition.

Contact:
ZAMIN RYOT
Nellore

Y. M. C. A
UPPER PRIMARY SCHOOL,
INDUKURPET, NELLORE DT.

WANTED

One fully qualified experienced HEAD-MASTER. Preperence will be given to B.Ed. trained. Applications should reach the under signed on or before 19-10-73 extending a copy to the Deputy Inspector of Schools, Indukurpet:

C. D. ANDREW,
Correspondent

టెండరునోటీసు

వెంకటగిరితాలూకా నగుటూరు గ్రామ పంచాయతిలో యీక్రిందితెలిపిన పనులకు సీలువేయబడిన టెండర్లు 26-10-73 తేది సాయంత్రం 4-00 ల లోగా యీక్రింద సంతకముచేసినవారిచే అందుకొనబడును. వివరములు సర్పంచ్‌వద్దనుండి తెలిసికొనవచ్చును.

పనుల వివరములు

1. పిర్లగునపాడుగ్రామములో రివ్వ సిర్మాణము ఎస్టిమేటు: రు. 1200-00
2. నగుటూరు గ్రామములో బందిరొడ్డి రిపేరు. ఎస్టిమేటు: రు. 1000-00

ఎ. కమలమ్మ,
సర్పంచ్, నగుటూరు గ్రామపంచాయతి.

రాజోలు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 155/72 E. P. 50/73

నిమ్మకాయల కొండలరావు —వాది
శిరిగినీడి సూర్యనారాయణ —ప్రతివాది

పైనెంబరు డిక్రీనుబట్టి ప్రతివాదితాలూకు ఈదిగువ షెడ్యూలుదాఖలాస్తి 31-10.73 తేదిన పైకోర్టువారివలన వేలంవేయబడును. పాటకల్పుకున్నవారు వచ్చి పాడుకొనవలయును.

వేలంపాటపు ఆస్తి వివరం:

తూర్పుగోదావరిజిల్లా రాజోలుతాలూకా మామిడికుదురు సబ్ రిజిస్ట్రారులో చేరిన నాగుల్లంకగ్రామం తాలూకు ప్రతివాది తాలూకు వేలంవేయవలసిన ఆస్తివివరం:

1 తిరాయితీపల్లం ఆర్. ఎస్. నెం. 9/4 పూరా యు 0-16 ట్లు (647.50చ. మీటర్లు)భూమి.

2 తిరాయితీ పల్లం ఆర్. ఎస్. నెం 9/2 పూరా యు 1-26 ట్లులో యు 0-29 ట్లు (1173.59 చ॥మీ) భూమికి హద్దులు:

[తూ] ప్రతివాది భూమి [ద] పరిమి వెంకయ్య భూమి [ప] ప్రతివాది భూమి. [ఉ] భరుమిల్లి వీరభద్రరావుగారి భూమి. పైకి రెండుప్రతులుతాలూకు మొత్తం యు. 0-45 ట్లు (1821.09 చ॥ మీ) భూమి యిందలి నానా ఫలవృక్షములతోసహా వేలంవేయబడును.

—అదబాల రామకృష్ణారావు,
అడ్వకేటు.

ఎరువుల కరువు: రైతుల హాహాకారాలు

ప్రభుత్వనిర్బంధాలు లేకుంటే పుష్కలంగా దొరుకుతాయి!

(5 వ పేజీ తరువాయి)

రావడం. మహారాష్ట్రలో యూరియా బస్తా నూట్పైబది రూపాయలకే దొరుకుతున్నదట. ఆంధ్రదే దురదృష్టం.

ఆంధ్రకే కొరతెక్కువైతే, ఆంధ్రలో అన్ని జిల్లాలకంటే నెల్లూరుకు మరీ తక్కువా అనుకోవలసివస్తున్నది. ఈ విషయం బల్ల గుద్ది వాదించడానికి, అలాట్‌మెంటు వివరాలు లేవుకాని, తక్కువనే చెప్తున్నారు. గతసంవత్సరం యూరియా, నత్రేట్‌వంటి నత్రజని ఎరువులకుమాత్రం కొరత వుండి నది. కాంప్లెక్స్ ఎరువులు కోరినంతగా దొరికేవి. ఈ సంవత్సరం అవీ కొరత కావడం ఆశ్చర్యాన్ని కల్గిస్తున్నది. ఇప్పుడు ఎరువుల అంబడి ఆకాశాన్ని తాకడానికి కాంప్లెక్సుకొరత అదనపు కారణమను కోవాలి.

కాంప్లెక్సులు ఎందుకు కొరతయ్యాయని విచారిస్తే, సరఫరా తక్కువైనమాత్రంకాదని తేలింది. ప్రభుత్వం ఎక్కడ వ్రేలుపెడితే అక్కడ మసి మసి! ప్రయివేటు డీలర్లకు ఇచ్చే కాంప్లెక్సుల్లోకాని, ఇతర ఎరువుల్లో కాని యాభైశాతం వ్యవసాయశాఖ యిచ్చే పర్మిట్లకు సరఫరా చేయాలనే నిర్బంధం విధించబడింది. వ్యవసాయశాఖ పర్మిట్లు త్వరగా ఇవ్వలేదు. బోలెడంత తతంగం. కరణము, వి. డి. ఓ., అగ్రికల్చర్ అసిస్టెంటు వగైరాలందరి సర్టిఫికేట్లు కావాలి. ఇవి కావడానికి నెలరోజులు పడుతుంది. ఆ నెలరోజులు స్టాకులో సగం పెడుదలకాకుండా నిల్వపోతుంది. అధికారి, పదిహేను రోజులవరకు పర్మిట్లు రాకుంటే, డీలరు ఆ యాభైశాతం స్టాకు కూడా స్వేచ్ఛగా అమ్ముకోవచ్చు. ఈ తతంగంలో కృత్రిమంగా కరువు ఏర్పడ డానికి, ధర పెరగడానికి అవకాశం కలుగుతున్నది. కొంత బయట జిల్లాలకు కూడా బీకట్లో పోతున్నదంటారు. ఇక ముందు పూర్తిస్టాకు వ్యవసాయశాఖ యిచ్చే పర్మిట్లకే ఇవ్వాలనే నిర్బంధం విధిస్తున్నారట. ఒక్కో సమితికి కొందరు డీలర్లను ప్రత్యేకిస్తున్నారట. అంటే పూర్తిగా అష్ట దిగ్బంధనం చేస్తున్నారట. మార్కెటింగు సొసైటీకూడా ఈ నిబంధనలకు లోబడి పంపకం చేయాలట. ఎవరైనా కార్డుంటేనే ఇవ్వాలట.

ఈ నిర్బంధాలకుతోడు ఎరువుకు రేషనింగుకూడా పెట్టారు. 5 ఎకరాలకు ఒక యూరియాబస్తా, ఒక కాంప్లెక్సుబస్తా ఇస్తారట. అసైన ఎన్ని ఎకరాలున్నా — వంద ఎకరాలున్నాకూడా — రెండుబస్తాల యూరియా, రెండుబస్తాలు కాంప్లెక్సుకు మించి ఇవ్వరట. మిగిలింది రైతు ఎక్కడ నుండి తెచ్చుకోవాలి? బ్లాక్‌మార్కెట్‌లో కొనాలి!

కార్డుపద్ధతి ప్రవేశపెట్టారు. గ్రుడ్డిలో మెల్ల మేలన్నట్లు, వున్నంతలో ఇది కొంత మేలు. కాని ఇందులోకూడా పెద్ద కుంభ కోణానికి అవకాశముంది. నోరు గలిగిన వారు నోరులేనివారి పేర్లతో కార్డులు వ్రాయించి అంతా తామేరాజేసే ప్రమాదం వుంది. ఈ విధంగా కొన్నిచోట్ల జరుగుతున్నట్లు వింటున్నాము. బడుగురైతు ఒక బస్తా యూరియాకోసం, ఒక బస్తా కాంప్లెక్స్‌కోసం ఇందరిచుట్టు తిరగలేడు; పడిగాపులు కాయలేడు. ఇచ్చే ఒక బస్తా ఎటూ చాలదు కాబట్టి, తక్కింది ఎటూ బ్లాక్‌మార్కెట్‌లో కొనుక్కోక తప్పదు కాబట్టి, ఈ శ్రమకు బదులు ఆ బస్తాకూడా బయటనే కొనుక్కుంటే పోతుందిలే అనుకుంటాడు. ఈ విధంగా కార్డుల వ్యవహారం కూడా పరోక్షంగా బ్లాక్‌మార్కెట్‌కే సహాయకారి అవుతుంది.

సమితులు ఎరువుల రుణాలు ఇస్తాయి. ఈ రుణాలు ఎరువులు అవసరమైనవారికే ఇవ్వబడతవనే నమ్మకంలేదు. అవసరమైన వారికంటే, అవసరంలేనివారికే ఋణసదు పాయాలు జరగడం సాంప్రదాయం. కోపరేటివులుగాని, ఉదయగిరి కావాలి వారికి ఒకే అనుభవం. ఇందు కూరుపేట సమితి వారికి రావూరు సమితి వారికికూడా ఒకేఅనుభవం సాగు జరగదు. ఎరువులు కాని, ఎరువుల రుణాలు కాని అందరికీ ఒకేసారి పంపకమవుతాయి. అది సంగాపట్నవాళ్ళు. అవసరమైనవాళ్ళ ఎరువులను డబ్బుగా మార్చుకుంటారు. ఈ విధంగా ఈ పద్ధతి బ్లాక్‌మార్కెట్‌కే సహాయకారి అవుతున్నది.

ఇన్నిటికి వ్యవసాయశాఖ ఇంకో పెద్ద నిర్బంధం విధించింది. అధికదిగుబడి రకాలుతప్ప, మొలగొలుకువంటి ఇతర పైర్లకు ఎరువులివ్వరట. తన స్టాకునంతా ఖర్చుగా గోదవుల్లో దాచిపెట్టుకొని వుండింది. అధికదిగుబడి రకాలకు ఇవ్వవలసిందే; కాని ఇతర రకాలకుకూడా కొద్దిగానైనా ఇవ్వాలిగదా! నెల్లూరుజిల్లాలో వున్న మాగాణి యావత్తు సాగయ్యేది ఈ సీజనులోనే. అందులో మొలగొలుకు వంటి రకాలే అత్యధికంగా సాగవుతాయి. అధిక దిగుబడిరకాలు బహుకొంతకూడా సాగుకావు. అటువంటప్పుడు ఇతరరకాలకు ఎరువులివ్వకుంటే వుత్పత్తి తగ్గదామా? ఉత్పత్తి తగ్గించడమా వ్యవసాయశాఖ ఆశయం? అధిక దిగుబడిరకాలంటున్నారు; ఎందరు రైతులు ఎన్ని ఎకరాలేస్తున్నారు? ఎంత పండిస్తున్నారు? లెక్కదీసి చెప్పండి. పంటలు విస్తీర్ణంలోని పైరుకోసి, ఎకరాకు నాలుగు పుట్లు పండాయని దండోరాసేయడంకాదు; ఎక్కువవిస్తీర్ణంలో వేసి, సరాసరిన ఎంత పండుతుందో చెప్పమనండి! మొలగొలుకంటే బ్రహ్మాండంగా పండుతున్నాయా? మసూరికంటే ఎక్కువ పంటనిస్తున్నాయా? దొంగనంబరును తలదన్నుతున్నాయా? ఎకరా, అరెకరావేసి వివరీతంగా సత్తువలు వేసి ఎక్కువ పండించామనవచ్చు. అది ప్రచారానికి పనికిరావలసిందే! అందువల్ల అధికదిగుబడి రకాల పేరుతో అసలు పంటలను చెల్లకియడం ప్రమాదకరమని హెచ్చరిస్తున్నాము.

ప్రభుత్వ ప్రమేయం ఎంత తక్కువగా వుంటే, పరిస్థితి అంత బాగుంటుందని మా అభిప్రాయం. సిద్ధాంతరీత్యా చెప్పే మాట కాదిది; అనుభవసత్యం. గత సంవత్సరం చీకటి మార్కెట్‌లో యూరియా బస్తా 75 రూపాయలకు మించలేదు. ఈ సంవత్సరం 110, 120 రూపాయలు. గత సంవత్సరం కాంప్లెక్స్ అనలభ్యతకంటే ఒకటిరెండు రూపాయలు తక్కువధరకు లభించింది; ఈ సంవత్సరం అధికధర. ఎందువల్ల? ప్రభుత్వ నిర్బంధాలు, నిబంధనలవల్లనే. వ్యాపారస్తులను చూచీచూడనట్లు వదలితే, పుష్కలంగా ఎరువుబస్తాలు దిగుమతిచేస్తారు; కొరతలేకుండా చేస్తారు; ఇప్పటి చీకటిధరకంటే చాలా తక్కువధరకు అందజేస్తారు. గత్తరగా వున్న ఈ అదనులో ఆ ప్రయోగానికి అవకాశమివ్వకూడదా?

. . .

ఎరువుల కొరతమూర్చి, మొలగొలుకు కూడా రసాయనిక ఎరువులు ఇవ్వవలసిన అవసరాన్నిగూర్చి వెంకటాచలం సమితి మొరపెట్టుకొంటుంది. 9 వ తేది శ్రీ రామిరెడ్డి దశరథరామరెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన సమితి సర్వసభ్య సమావేశం మొలగొలుకుకు కూడా ఎరువులివ్వాలని కలెక్టరును విజ్ఞప్తిచేస్తూ తీర్మానించింది. వెల్లల రెడ్డి హరిశ్చంద్రారెడ్డి, సి. వి. శేషారెడ్డి, మప్పూరు ఆదిశేషారెడ్డిగారలు ఎరువుల సరఫరా పరిస్థితినిగూర్చి మాట్లాడారు.

9 వ తేది కలెక్టరు శ్రీ ఓబయ్య సమక్షంలో కావలి సమితి రైతాంగం ముక్తకంఠంతో ఈ కోర్కెనే వెలిబుచ్చింది. ఈపూరు అనంత పద్మనాభరెడ్డి, పెదపూరు రామరెడ్డి, కలిగిరి వెంకటకృష్ణయ్య, బొమ్మిరెడ్డి వెంకరెడ్డి, కోడూరు దశరథరామరెడ్డి ప్రభృతులు మొలగొలుకుకూ ఎరువులు ఇవ్వాలని ప్రాధేయపడినారు. వ్యవసాయశాఖ డిప్యూటీ డైరెక్టరు శ్రీ వి. ఎల్. ఎన్. శాస్త్రి కొరత దృష్ట్యా ఇబ్బంది వదకర తప్పదని ఒదార్చారట.

. . .

9 వ తేది బుచ్చి సమితి ఎరువులసభ జరిగింది. కలెక్టరు, డి. డి. ఎ. వగైరా అధికార బృందమంతా పాల్గొన్నది. ప్రెసిడెంటు శ్రీ మేనకూరు బాలకృష్ణారెడ్డి ఎరువులగోడు చాల దీర్ఘంగా వినిపించారు. ప్రతిసమితికి వేరువేరు డీలర్లను నియమించాలని; హైఈల్డింగ్ వెరైటీస్‌కు ఎరువు ఎక్కువ ఇచ్చినా, తక్కినవాటికి తక్కువగానైనా ఇవ్వాలని; అరటి, కూరగాయల తోటలకు కూడా ఇవ్వాలని కలెక్టరును విజ్ఞప్తిచేశారు. మద్రాసు నుంచైనా ఎరువులు తెచ్చుకొనుటకు అనుమతించవలసిందని సైతం అడిగారు. డి. వ. చేర్మన్ మగోరె ఇతర రాష్ట్రాల్లో పుష్కలంగా లభ్యమవుతుండగా, మనరాష్ట్రంలో కొరత ఎందుకు ఏర్పడిందో విచారించవలసిందిగా కోరారు. కార్డుల పద్ధతి- మర్నినియోగానికి అవకాశమున్నా- గ్రుడ్డిలో మెల్లవలె మేలన్నారు.

మినగల్లు సర్‌పంచ్ శ్రీ సామంతుల సుబ్బారెడ్డి సూటిగా అడిగారు— ఆహార ధాన్యాలకు ఇతర దేశాలను ఆడక్కతినే బదులు, ఎరువులే దిగుమతి చేసుకుంటే, బోలెడు మనమే పండించుకోవచ్చుగదా అన్నారు సుబ్బారెడ్డి. శ్రీ పెలదాడు దశరథరామరెడ్డి ప్రయివేటు డీలర్లను రద్దు చేసి, అంతా సొసైటీలకే అప్పగించవలసిందిగా కోరారు. వ్యవసాయశాఖడిప్యూటీ డైరెక్టరు శాస్త్రిగారు ఎరువుల సక్రమ పంపిణీకి చర్యలు తీసుకోగలమని చెప్పారు.

ఆదర్శ గ్రామం ముదివర్తి

కోవూరు సమితిలో సర్వతోముఖాభివృద్ధిని పొందుతున్న గ్రామం ముదివర్తి; పదవిని సార్థకంచేస్తున్న ఆదర్శవ్యక్తి సర్‌పంచ్ శ్రీ దేవిరెడ్డి సుబ్బరామరెడ్డి.

సుబ్బరామరెడ్డిగారు అధ్యక్షులై మూడేళ్ళయింది. ఈ స్వల్పకాలంలో 1,50,000 రూపాయల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు నిర్వర్తించారు. మంచినీటిపథకం(35వేలు); హరిజనవాడలో వంతెన (2½ వేలు), చెలికం హరిజనవాడకు రోడ్డు (10 వేలు), హరిజన, గిరిజనవాడలలో విద్యుద్దీపాలు (4 వేలు), బావులు (4 వేలు), పూర్తి చేతిపంపులు (2 వేలు), పంచాయితీభవనం (15 వేలు), 29 వ తేది కలెక్టరు ఓబయ్యగారిచే ప్రారంభోత్సవం జరిపించుకున్న ప్రాథమికోన్నత పాఠశాల భవనానికి 27 వేలు. మూడేళ్ళకాలంలో ఇన్ని కార్యక్రమాలు చేయాలంటే ఎంతదీక్ష కావలెనో, ఎంత సేవాభినివేశం కావలెనో వూహించండి. సర్‌పంచ్‌లంటే హోదాకుకాకుండా, భోంచేయడానికికాకుండా, ఈ విధంగా గ్రామాభ్యుదయానికి కృషిచేసేవారుకావాలి. సుబ్బరామరెడ్డిగారిని హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాము.

27 వేలతో నిర్మాణమైన ప్రాథమికోన్నత పాఠశాల భవనానికి చెప్పుకోదగిన విశేషమొకటుంది. ఈమధ్యలో ఒక అనుసరా ప్రవేశం ఏటు అతుగు లోతు గుంటగా దుర్గంధభూయిష్ఠంగా అనారోగ్యకరంగా వుండేవది. ఈ గుంటను గ్రామస్థుల సహకారంతో సర్‌పంచ్ పూడ్పించారు; మురికిగుంట స్థానంలో సుందరమైన స్కూలు భవనాన్ని వెలయించారు. ఇంకో విశేషం— సుబ్బరామరెడ్డిగారి సేవాకృషితో, ఆయన కుమారుడు శ్రీ సుధీర్ కుమార్ రెడ్డి అన్నివిధాల సమగ్రతతో సహకరించడం.

స్కూలు భవనానికి శ్రీ దామెగుంట ఆదినారాయణరెడ్డి రూ 18,000 లు ఇచ్చారు; స్కూలుకు ఆయన తల్లి శ్రీమతి అన్నపూర్ణమ్మ పేరు పెట్టబడింది. దామెగుంట కృష్ణారెడ్డి, దేవిరెడ్డి సుధీర్‌కుమార్ రెడ్డిగారలు చెరొకయివేలు ఇచ్చారు.

భవన ప్రారంభోత్సవ సభలో శ్రీ ఓబయ్య, మెగోరె, డి. ఇ. ఒ. ప్రభృతులు సర్‌పంచ్ సుబ్బరామరెడ్డిని, భవన దాతలను, సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ కాటంరెడ్డి వెంకటరామరెడ్డిని అభినందించారు. వెంకట్రామరెడ్డి - దాత శ్రీ ఆదినారాయణరెడ్డి చిత్రపటాన్ని ఆవిష్కరించారు.

సర్‌పంచ్ శ్రీ సుబ్బరామరెడ్డి తమ స్వాగతోపన్యాసంలో— తమగ్రామానికి ఇక కావలసింది ఒక్క పశువుల ఆస్పత్రే నన్నారు.

ప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమంలో కావలి ఆర్. డి. ఓ. శ్రీ రామచంద్ర ప్రభృత అధికారవర్గం పాల్గొన్నారు.

హైదరాబాదు లేఖ

[మొదటిపేజీ తరువాయి]

పార్టీనాయకుడి ఎన్నిక ఢిల్లీలో ప్రధాన మంత్రి చేతుల్లో ఉన్నదనేదికూడా నిర్వివాదం. కాంగ్రెసు వాదులలోనే ముఠాలు పడి తగాదాలుపడ్డ ఇతర రాష్ట్రాలలోకూడా చివరికి ఆమె సలహాయే అమలు జరుగుతూ వచ్చిందనేది అందరికీ తెలుసుకదా!

ప్రతి రాజకీయ సంఘటనకు అనుకూలురెవరు, వ్యతిరేకు లెవరు అని ఆమె విలువకడుతుందదంటేత రేపు జరగబోయే రాష్ట్ర పార్టీ నాయకత్వానికి ఎన్నిక కావల్సిన అభ్యర్థికి మూడు లక్షణాలు అవసరం. తెలంగాణా ప్రాంతీయుడు కావాలనేది తప్పనిసరి. పోతే ఇటు పార్టీని తనతో పాటు ప్రాంతీయవిభేదాలకు తావివ్వకుండా; తీసుకొని పోగల శక్తిమంతుడు కావాలి. ప్రధాని విశ్వాసాన్ని పొందగల వివేకి కావాలి. ఈ మూడు అర్హతలు అవసరం.

మరి రంగంలో యీ సరికే ప్రచారం జోరుగా సాగుతోంది. చెన్నారెడ్డి వర్గీయులు అల్పసంఖ్యాకులైనా పి. వి. ని బలపరుస్తారని అంటారు. కాని పి. వి. ని కేంద్ర నాయకులే ఆమోదించరు; అయినా బీహారులో జరిగినట్లు మంత్రివర్గంలోనికి ఆయనను ఆహ్వానించవచ్చు నంటారు. లేదా ప్రధాని ఆయనకు ఇంకేమైనా హోదాను కల్పించవచ్చు నంటున్నారు.

బ్రహ్మానందరెడ్డి వర్గీయులు సందిగ్ధంలో ఉన్నారు. నిజానికి తెలంగాణానుండి వారు బలపర్చగల అభ్యర్థులు ముగ్గురు వున్నారు- చొక్కారావు, సూకలరామచంద్రారెడ్డి, నర్సారెడ్డి. వీరిలో నరసారెడ్డిపేరు ప్రస్తావనలోకి రావకపోలేదు. చొక్కారావుకు కోరిక ఉన్నా ఆంధ్రప్రాంతంనుండి మద్దతుకు బ్రహ్మానందరెడ్డిపైనే ఆధారపడి వుంటున్నారు. సూకలకూడా దాన్నికోసం ఎదురు చూడడంలోనే కాలం గడుపుతున్నారు.

వెంగళరావు విషయంలో ఉభయ ప్రాంతాలలోనూ ఉత్సాహంగా బలం సమీకరించాలని ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. కేంద్ర మంత్రి రఘురామయ్య ప్రధానమంత్రి సన్నిహితుడుగా గుంటూరు, కృష్ణ, ఉభయ గోదావరిజిల్లాల్లో దెబ్బాజిల్లాల శాసనసభ్యుల అధిక సంఖ్యాకులను ఆయనకు బాసటగా వుండాలని కృషి చేస్తున్నారు. ఇందులో సంజీవయ్య వాదిగా శ్రీ కె. ఎల్. ఎన్. ప్రసాద్‌కూడా భాగస్వాములు. పార్టీ నిర్ణయానికే వదిలితే వెంగళ్రావుకు హెచ్చు మందిమద్దతు సంపాదించాలని ప్రయత్నం. బ్రహ్మానందరెడ్డి వర్గం ఎటువైపూ మొగ్గ దంలేదు; పి. వి. వర్గం ఎలాగూ దక్కదు; చెన్నారెడ్డి వర్గీయులుకూడా! కేంద్ర నాయకులు కొందరు అనుకూలురట. ఏది ఏమైనా వెంగళ్రావు ఇట్లు మంత్రి పదవులు కావాలనే వారికి వాగ్దానమయింది. మంత్రిత్వం లేకపోయినా అనుగ్రహ వీక్షణంలో వుంటే ముమ్మందు మంచిది కాదా అని కొందరి అభిప్రాయం.

పార్టీలో అధిక సంఖ్యాబలంకలిగి, తన స్వంతబలంపై ఆధారపడేవాళ్ళను ప్రధాని అంగీకరించకపోవచ్చునని కొందరి అంచనా. అలాగయితే వెంగళ్రావుకని వాకేమ్, నాయకత్వంవరకు.

ప్రధానమంత్రి అనూహ్యంగా కొత్త వ్యక్తిని రంగంలోకి తీసుకురాగలరు అనే సిద్ధాంతాన్ని ఆధారంగా కీర్తిశేషులు శ్రీ సంజీవయ్యభార్యను అభ్యర్థిగా చేయగలరని కొందరువూహిస్తున్నారు. కాని యింత వరకు ఆమెకుగల పార్లమెంటరీ జీవితం అత్యల్పంకదా! పార్టీ నాయకత్వం వహించడానికి కొంత తర్ఫీదు అవసరంకదా. అందుచేత ఇది నమ్మదగిన విషయంగా కనపడదు.

ఏమైనా 70 మంది తెలంగాణా కాంగ్రెసు సభ్యులు, బయటగల నాయకులు అందరి జాతకచక్రాలు ఆమెదగ్గర వున్నవి. ఎవరెవరి శక్తిసామర్థ్యాలు ఎంతో ఆమెకు స్పష్టంగా తెలుసు. పి. వి., కేంద్ర ఉప కార్మికమంత్రి వెంకటస్వామిని అనుకూలమయిన కాలికి ఉపయోగించుకుంటున్నారు. లక్ష్మీకాంతమ్మకూడా కృషి చేస్తున్నదేమో!

అసలు సమాధానపర్చవల్సినది ఆంధ్ర వేర్పాటు కాంగ్రెసువాదులనే కనుక ప్రధాని మంత్రి నాయకత్వం వారివే అభ్యర్థిని ప్రతిపాదించేట్లు చేయవచ్చు ఇటు బ్రహ్మానందరెడ్డి అటు బసిరెడ్డిచేత పరోక్షంగానూ, ప్రత్యక్షంగానూ పేరు చెప్పిస్తారు - ఢిల్లీలో గుమ్మందగ్గర పేర్లు చెప్పించే నేతలలా.

ఈలోగా ఆంధ్ర వేర్పాటు కాంగ్రెసు నాయకులు వచ్చేవారంలో మళ్ళీ ఢిల్లీవెళ్ళి, ప్రధానమంత్రితో మాట్లాడివస్తారు. అప్పుడే మంత్రివర్గం నిర్మాణవిధానం, నాయకుని ఎన్నిక, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు పునరుద్ధరణ విషయాలన్నీ ప్రస్తావనకు వస్తాయి. ఇవన్నీ ఈ నెలాఖరులోగా గబగబా జరిగిపోవచ్చును. ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు పునర్వ్యవస్థీకరించడం ఆంధ్ర వేర్పాటు కాంగ్రెసువాదులలోనూ ఇంతవరకూ వాయిదావేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఆటంకం తీరిందికదా!

విజయభాస్కరరెడ్డిని మంత్రివర్గంలోనికి తీసుకునే పక్షంలో నారపరెడ్డిని ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు స్పెషల్ ఆఫీసరుగానో, అడ్‌హాక్ కమిటీ అధ్యక్షునిగానో ప్రతిపాదించాలని ఆలోచనలో వుంది బ్రహ్మానందరెడ్డివర్గం. నారపరెడ్డి అధ్యక్ష పదవికి వాదిగానే చలామణి అవుతున్నారట.

శ్రీనాథుడు

[5వ పేజీ తరువాయి]

...లు ఎలా ఉంటే ఆశువుగా రాస్తున్నాడో, అలా శ్రీనాథుడు ఆనాడు కావ్యాలే ఆశువుగా చెప్పాడు.

శ్రీనాథుడు ఆశుకవి అని హరవిలాసం నిరూపిస్తుంది. మళ్ళీ నైషధంలో అనువాద శిల్పి కన్పిస్తాడు. అనువాద శిల్పానికి నన్నయ ఏనాడు భిక్ష పెట్టాడో ఆనాటి నుంచి అదే పాత్రేయం, ఉపాదేయం అయింది. తెలుగువాడి పద్యవిద్యకు ఆద్యుడైన నన్నయ తెలుగు మాటలు వాడలేదు. అందువల్ల తెలుగువాడి జీవనాడి అయిన భావనం, పలుకుబడులకు పట్టాభిషేకం జరక్కపోవడం సంభవించింది. నన్నయ ప్రభావానికి అంతులేకపోయినా; ఒక్క తిక్కన మాత్రం కొంత తప్పుకున్నాడు. శ్రీనాథుడు నన్నయ్యను అనుసరించాడు. దాని సమకాలీనంగా అజడి చేస్తున్న పాల్కురికి సోమనాథుని తెలుగు నుడికారపు ఉద్యమాన్ని కాదనలేకపోయాడు.

శ్రీనాథుడి కావ్యాల్లో నైషధం ఒక్కటే Consciou- Art; మూలాన్నే గాక, ఒక్కటాదా దగ్గర పెట్టుకుని రాశాడు. చాటువుల్లో సమకాలీన సాంఘిక జీవనం ప్రతిబింబ చేశాడు. అతను ఆనాటి ప్రతినిధి. నిత్యజీవితంలో మనసు కరిగినప్పుడు, హృదయం విరిసినప్పుడు పద్యం చెప్పాడు.

పోతే, శ్రీనాథుడు తన కవిత్వాన్ని గూర్చి చెప్తుంటూ- "...నా కవిత్వంబు నిజము కర్ణాటభాష" అన్నాడు. దీనిమీద వాద ప్రతివాదాలు చెలరేగాయి. కర్ణాటభాష అంటే కన్నడం అని, కర్ణాట ప్రాంతపు తెలుగుభాష అని రకరకాలుగా వాదించారు. కాని, ఇందులో శ్రీనాథుని భాషా ప్రయోగరీతిగాక, కావ్యరీతి ఉందేమో అని అనుమానం. కన్నడంలో పంపకవిశైలి మనకు మార్గకవిత; దాన్ని నన్నయ్య అనుసరించాడు. దాన్నే శ్రీనాథుడు అనుసరించాడు. కర్ణాటభాషలో తత్సమపద బాహుళ్యంగా, దేశిపద విరళంగా పంపడు మొదలగు కవులు ఒక కావ్యశైలిని ప్రతిష్ఠింపచేశారు. దాన్నే శ్రీనాథుడనుసరించాడు. 'నాకవిత్వంబు

హస్త విన్యాసంతో
సినారె ఉపన్యాసం

నిజము కర్ణాటభాష' అనడంలో- 'నాది కేవలం సంస్కృతమూ కాదు, తెలుగూ కాదు; రెండూ అక్కడక్కడ ఉచితంగా పొదుగుకుంటూ నడచే కర్ణాట కవిత్వశైలి నాది' అని భావం. తన 'కవిత్వం కర్ణాటభాష' అన్నాడే కాని, తనభాష కర్ణాటభాష అనలేదు గదా!

తెలుగుభాష నడుము ఒడిచేటంత సంస్కృతం బరువును మోపినవాడు శ్రీనాథుడు. కాని సమర్థంగా నడిపాడు. సంస్కృతంలోని మేలి సరుకుల్ని తెలిసినవాడు గనుకనే వాటిని తెలుగులోకి తీసుక రాగల్గాడు. అతను రాసినవన్నీ రాశికి పద్యాలు; అదే అతని అదృష్టం. అతని కవితాసిద్ధికి ధారాశుద్ధి ప్రధానమైంది; పల్కిందల్లా కవిత్వమైంది. తెలుగు కవిత్వాన్ని తీసుకవెళ్ళి కర్ణాట క్షితినాథ మౌక్తిక సభాగారాంతరంలో గారవింపజేసినట్లు కంఠమెత్తి పసుపుగొట్టు తెలుగు కవిరాజు శ్రీనాథుడు. ఉగ్గుపాలతో అతనికి కవిత్వం వచ్చింది. అతనివల్ల తెలుగుకు కీర్తి వచ్చింది. తెలుగు కవిత్వస్థితికి శ్రీనాథుడు కారకుడు. అతడు ఎట్లా వెలిగాడో అంత దయనీయంగా ఆరిపోయాడు. దస్త్రా ప్రతిన వాడు శ్రీనాథుడు."

—ఇది సినారె ఉపన్యాసం.

మధ్యమధ్య సినిమావారిపై జోకులు, ఛలోక్తులు వగైరా అప్రస్తుత ప్రసంగం కొంత ఉందనుకోండి; అదివదిలేసి, సినారెగారి ఉపన్యాసంలో మౌలికమైన, ప్రధానమైన అంశాలను మాత్రమే పరిశీలిద్దాం.

శ్రీనాథుడు ఆశుకవి- అన్నారు సినారె. ఎట్లా? అందుకు ఆధారాలేమిటి? చాటువు లున్నాయి; ఆశువుగానే చెప్పినవి. ఐతే వీటిని ఆధారం చేసుకొని శ్రీనాథుణ్ణి ఆశుకవి అనడం సమంజసమా? చాటువులు సాధారణంగా ఆశువుగా చెప్పేవే! నారాయణ రెడ్డిగారన్నట్లు 'అలవోకగా, అలవాటుగా' చెప్పేవే! ఏదైనా సన్నివేశం ఎదురయినప్పుడు, ఏదో అనుభూతి కలిగినప్పుడు కవిహృదయం స్పందించి, రిమార్క్ అయి, ఆశువుగా ప్రవహించేవి చాటువులు. అట్లాంటి పద్యాలు ఎందరో చెప్పారు; వారందర్నీ ఆశుకవుల క్రింద ఖర్చురాసి పారేస్తున్నామా? పది ఇరవై చాటువులు చెప్పినంత మాత్రాన వాటిని పట్టుకుని శ్రీనాథుణ్ణి శృంగార కవి అనెయ్యడం తప్పు- అంటున్నారు సినారె. మరి ఆ చాటుపద్యాలతోనే శ్రీనాథుణ్ణి ఆశుకవిత్వపు గాటకట్టి పడెయ్యటం తప్పన్నరకదా? చాటువుతో శ్రీనాథుడు ఆశుకవియయితే, శృంగారకవి కాకుండా ఎట్లా తప్పించుకుంటాడు?

శ్రీనాథుడి ఆశుకవిత్వానికి ఉదాహరణగా 'హరవిలాసం' పేర్కొన్నారు సినారె. కాని 'హరవిలాసం' ఏ విధంగా ఆశువైందీ అయన వివరించలేదు. నైషధం Conscious Art అనువాద శిల్పం అన్నారు. బాగానే వుంది; కాని హరవిలాసం మాత్రం ఎందుకు కాకుండాపోయిందో వివరించివుంటే తృప్తిపడి ఉండేవాళ్ళం. హరవిలాసం ఏడు ఆశ్వాసాల్లో మొదటి రెండూ సిరియాళుని కథ- దానికి మూలం కొంతవరకు బసవపురాణం; 3, 4 ఆశ్వాసాలలోని గిరిజా కళ్యాణం కాళిదాస కుమారసంభవానికి అనువాదం; ఏడవ ఆశ్వాసంలోని కిరాతార్జునీయానికి భారవికృతి ఆధారం. మరి ఇదీ అనువాద శిల్పమేకదా! భీమఖండం, కాశీఖండం ఆశుకవిత్వం కోవకు ఎలాగూ రావు. ఇక దేన్నిబట్టి డాక్టరు సి. నారాయణరెడ్డి ఈ ప్రతిపాదన చేశారో అర్థంకావడంలేదు.

పోతే — నారాయణరెడ్డిగారు 'నా కవిత్వంబు నిజము కర్ణాటభాష' అనడంలో అది శైలీపరంగా చెప్పిందే కాని, భాషాపరంగా చెప్పిందికాదు అన్నారు. ఇందులో ఒక ఇబ్బంది కనిపిస్తుంది. శైలీపరంగా చెప్పిందే అయితే 'నాకవిత్వంబు నిజము కర్ణాటశైలి' అనిగాని, కర్ణాటరీతి అనిగాని అని వుండవచ్చుగదా! ఎందుకనలేదు?

నారాయణరెడ్డిగారే అన్నారు—ఇలాంటి సభలో ఏవో నాలుగు పద్యాలు చెప్పేస్తే సరిపోదు; లోతుగా ఆలోచించి ముందుముందారి అని. ఆమాట అక్షరాల నిజం. నారాయణరెడ్డిగారి ఉపన్యాసం విన్నతర్వాత దాని అవసరం ఎంతైనా ఉందని మరీమరీ అనిపించింది. ఈ కవితాయుతులు నమస్కారాలు, నవపదయోగాలు రాకుండా ఉండాలంటే సన్మానితులు కొంత ముందుగానే కృషిచేసి తమ ఉపన్యాసాలను తయారుచేసుకవచ్చే ఏర్పాట్లు చేసుకోవాలి.

నెల్లూరు యువజన కాంగ్రెసువారు అధ్యక్షుడు ఆనం వివేకానందరెడ్డి ఆధ్వర్యాన తొలి కార్యక్రమంగా గాంధీజయంతినాడు శ్రమదానోత్సవం నిర్వహించారు. ఆ యువజన కాంగ్రెస్ బృందమే ఈ చిత్రం.

శివారెడ్డి పద్యాలు

ఉపాధ్యాయ ఫెడరేషన్ మహాసభ (నెల్లూరు)

సైకిళ్ళకు స్కూలువంతుళ్ళమీటింగు
అంతమటుకే, వారి అంతరాత్మ
మూపుమేపు, పూత షుగరుకోటింగిచ్చి
నారు, వారసత్వం నాయకత్వం!

క్రిందనుండిపైకి అందరూ కామ్రేడ్స్!
కల్తిలేని పచ్చికాంగ్రెసోళ్ళు!
పల్లు గాల్చుకోకు వస్తాయి చీవాట్లు
వైపుపడితె గుట్టు లోటుపాట్లు!

సభలు జరిగెంలో, కాటింపు బెయిటంలో
అల్లిబిల్లి కథలు అల్లడంలో
నుత్తికత్తి ఎఱ్ఱ సోదర్లు వెనకేల
యువడుగాని, దానివేంటిపోను!

శుద్ధకాంగ్రెసోడు యుద్ధంకావాల్నంటే,
కమలోడొచ్చి ఐమటితన్నుకుంటె
అర్థమయింది, మనకు అవ్వాళ్లకోటిమిల్ల
యుద్ధంకోకనే వాళ్ళమధ్దరాకటే!

మనకు చెప్పదింది మేష్టర్లకీమధ్య
తిండిలేక వస్తులుండివుండి
రొక్కలెంతిపొమ్మ, కన్నుకొట్టితిరిగారు
పక్కపిల్లల్లోన్ని నమ్ముతారు!

ఐశ్వర్యదొరతనాన్ని యెంకలాభంలేదు
నమ్ముకోని, వద్దు కుమ్ములాట
బాగలాటదేని కెర్టాము కప్పారు
ఎయులుదేలరండి ఐక్యమగాని!

సినిమారంగం

ఫస్టుసినిమాబాధి పరుగెత్తివచ్చాను
యెంపితమ్మగాల యుష్టివత్ల,
మధురమైన పదనుమత్కార చిరుచేపు,
అమృతమైనగాని అమితవిషము.

పడుచుకుర్రవాడు ప్రక్కన్నె నిలబడి
చెయ్యివేస్తె, నోట్లచెప్పరాని
పనులుచేస్తె యిష్టపడ్డట్ట లేనట్ట?
మాటపలుకులేదు మట్టిబొమ్మ!

పాతకమ్ము ముసుగు ప్రాచీన కాలంలో
అన్యకాంత పురుషు తాకుతుంటె
కంటతుటాస్తె, కాని కాలానుగుణ్యంగ
అవసరమ్ము మార్పు అదోక ఫ్యాషన్!

పట్టిబూరి స్త్రీకి పాపాలుపుణ్యాలు
అంటుముట్టుగిట్టు అదిమగడు
లేక, సినిమాత్తు అడోలకవిలేప
పట్టణాల్లలేపు పనికిరావు!

బొడ్డుకెట్టలాకు చూచి ఆనందించు
పాలుపట్టబోకు పతికల్లా,
ఎంతబొట్టెనాడా పవిత్రసంపద్ది
ఆడమారి, కవికి అన్నదెలుసు.

అందగించబోదు ఆకాస్తదేకుంటె,
రక్తి గట్టబోదు రామకమ్మ,
కన్నుగనకు నిండు కాఫీపలారమ్ము
పాలకుంట తీరి ప్రాక్టికల్సు!

ముదివర్తిపాఠశాల భవనం

మునుపువాల లేదు ముదివర్తిగ్రామమ్ము
మల్లెమొగ్గ పడుచుపిల్లయింది
స్థాయిపెంచుకుంది సర్పంచి అనుకుంటె
కానిదేదిలేదు పూనుకుంటె.

అమరజీవి తల్లి అన్నపూర్ణమ్మేల
దామెగుంటరెడ్డి ధర్మమిచ్చె
స్కూలుభవనమునకు వేలాదిరూపాయలు
చెల్లగట్టెకొడుకు తల్లికోరి!

బాపవీథి

(4వ పేజీ తరువాయి)

దోమగాని దానితో నిన్ను చెలిమిచేసుకోవలసిందే'. ఇవి ధౌమ్యుడు చేసిన హితోపదేశంలోని కొన్నిముక్కలు. విచిత్రమేమిటంటే ధౌమ్యుడు పాండవులకు ఆనాడు చెప్పిన ముక్కలు, ఈనాడు, ఈ డెమోక్రసీలో, ఈ వెల్ఫేర్ సోషలిస్టిక్ ప్యాటర్న్ సొసైటీలో ఉద్యోగస్థులకు అక్షరాలా శిరోధార్యంగా వున్నాయంటే అందుకేడవాలో నవ్వాలో బోధపడటంలేదు. పాపం పాండవులు ధౌమ్యుని మాటలు తు. చ. తప్పకుండానే ఆదరించారు. దానికి వాళ్ళెంత మనస్తాపానికి లోనుగావలసివచ్చిందో పరమాత్ముని కరుణ. 'గొంతికి నంతమెంత మానంత మెంత దైవమునకు నంతమెంత సత్యాంత కలుషాత్మ విరటుని కాంతకు నేనెంతు పనులు గావించునెడల' అని పలవలమన్నది సైరంధ్రి పలుకులతో. నాడు సైరంధ్రి పలికినమాటలు, నేడు ఇల్లు గడవక ఉద్యోగాలు చేసుకొంటున్న మహిళల స్థితిగతులను ప్రతిబింబంగా వున్నాయనేది రూఢిగా చెప్పదగినమాట. ద్రౌపది మాత్రమే గాదు. పాండవులూ ఎన్నో పరాభవాలను సహించవలసి వచ్చింది. అప్రియమైనసత్యాన్ని నిష్కర్షగా చెప్పినందుకు కంకుభట్టు హోదాలో వున్న ధర్మరాజును విరటుడు పాచికలతో చితకమోదినాడు. ధర్మరాజు నెత్తురుకారుతున్నా కిమ్మనలేదు. రాజును సేవించడమంటే అది. అందుకే రాజసేవలో విసిగి వేసారిపోయిన మహాకవి ధూర్జటి 'రాజుల్ మత్తులు, రాజసేవ నరకప్రాయంబు...' అంటూ శ్రీకాళహస్తీశ్వరునితో మొరపెట్టుకొన్నాడు.

మిత్రభేదంలో కరటకుడు దమనకునికి ఎన్ని విధాలుగానో రాజసేవలోని హైన్యాన్ని, దైన్యాన్ని వివరించి ఒప్పించ చూస్తాడు. 'సేవావృత్తిచే లభించు పాయసముకంటె స్వచ్ఛందవృత్తిచే లభించు గంజిమేలు' అంటూ హితోపదేశం చేస్తాడు. 'పరాధీనపు బ్రతుకొక బ్రతుకా! భిక్షుకులను కొలిచేందుకు సిద్ధపడడమూ, పాములనాడించేందుకు పూనుకొనడమూ, పరభామలతోడి క్రీడకు పాల్పడడమూ చూస్తే మనిషి ఎంత దుస్సాహసి అనిపించదా! జీతమిచ్చే అధికారి 'రా, పో, పడు, లే, పలుకు, చీపో, నోరుమూసుకో' వంటి పదాలతో నోటికివచ్చినట్టు తిడుతూ వుంటే జీతంపుచ్చుకొనే ఉద్యోగి మారాడక పడివుండవలసిందేగదా. ఇచ్చేవాని ఇష్టానుసారంగా వేశ్యాస్త్రీలవలె తమ్ము తాము ఎప్పటికప్పుడు సంస్కరించుకోవలసిన వారేగదా పుచ్చుకొనేవారు. అసలిమీద మాత్రమే పడే బాధ దృష్టిని నయుతేను సేవకులు కొత్తగా చెప్పుకోవలసిందేదదా. మౌనంగావుంటే మూగవాడని, మాటాడితే వాగుబోతని, దగ్గరుంటే హీనకులుడని, దూరంగావుంటే భీరువని, నేరుపలో నిలుచుంటే తెంపరితనమని, దూరాన నిలిస్తే చేతగానివాడని పెద్ద పెద్దలు దొరల కొలువులో కష్టమెక్కువ సుమా మున్నదా?' ఇలా కరటకుడన్నివిధాల చెప్పిచూచినా దమనకుడు వినలేదు. మనలోనూ కరటకుల సంఖ్యకన్నా దమనకుల సంఖ్య జాస్తి. అర్థలాభాపేక్షతో, ఏదో కొండంత ఉన్నతపదవికి తలయెత్తుకుందామనే ఆశతో సేవావృత్తిలోకి దూకుతున్నవాళ్ళందరూ దమనకులే.

కాని లోకంలో చాలామంది గత్యంతరంలేక కొలువులోకి దిగినవారే. అన్నీ తెలిసినవారు, పండితులుకూడా సేవావృత్తికి పాలుపడడానికి కారణమేమియన్న ప్రశ్నకు భర్తృహరి ఇలా సమాధానం చెబుతున్నాడు.

"అంబోధి యెప్పు లేతిజుక
    ఎన్నముక్తై తనకొంగులాగ, ఇ
ల్లాటమ సొంపుమందెదు ని
    రాంగన మక్షక పూతచేసి మా
జ్ఞానునావితరంగ ధర
    సంకృత గద్దెద హాస్యరంజుత్త
చెలొని దేహియంచడుగ,
    దేదనె కాలినపాట్లె కెప్పుడా"

లోకంలో మిక్కిలి విచారకరమైన విషయమేదైనా వుంటే అది ఇదేనైవుంటుంది.

పంచాంగం

అక్టోబరు 13 తేది మొదలు 26 తేది దాకా వర్షం కురియు యోగముండున్నవి.

చిత్తకార్తె

అక్టోబరు 10 తేది రాత్రి గం. 8-09కి మొదలు 24 తేది పగలు గం. 10-28 వ. వరకు చిత్తకార్తె, ఇందు చిత్ర వృష్టి ప్రదము.

ధరల తగ్గుదల

అక్టోబరు 26 తేది ఆశ్వయుజ అసిత అమావాస్య నక్షత్రమునకు అమావాస్య పహా అల్పం గనుక వర్తమాన కాలికాలు ధరలు తగ్గుదల అని చెప్పవలసియున్నది.

అక్టోబరు తిథులు

13	శని	కృష్ణపాడ్యమి ఉ.	8-07 గం
14	ఆది	విదియ	ఉ. 6-17 గం
		తదియ	తె. 5-08 గం
15	సోమ	చవితి	రా. 3-00 గం
16	మంగళ	పంచమి	రా.12-36 గం
17	బుధ	షష్ఠి	రా.10-03 గం
18	గురు	సప్తమి	రా. 7-29 గం
19	శుక్ర	అష్టమి	సా. 4-56 గం

బొమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

వహీదా రెహ్మాన్ పెళ్లికూతురైంది!

వహీదా రెహ్మాన్ పెళ్లికూతురైపోయింది! ఒక్కోవార్త ఎంత శుభ్రప్రదమైంది అయినా కొందరి గుండెల్లో అది బాకులాగా, బాకు లాగా మానుకపోయి గిజగిజ కొట్టుకునేట్టు చేస్తుంది; గిలగిల తన్నుకులాడేట్టు చేస్తుంది. వహీదా వివాహవార్త దేశంలో లక్షలాది మంది అభిమానులకు అశనిపాతంగా వచ్చింది. వాళ్లు నిరాశోపహతులైవుంటారు; నోళ్లలో వేళ్లు వేసుకొని వుంటారు; కాళ్ళు చల్లబడి, కళ్లుతేలబడిపోయి వుంటాయి!

వహీదా అందంలో ఒక హుందాతనం ఉంది. గ్లామరును మించిన చార్మ్ వుంది. అది యువకుల గుండెల్ని వశ్యం చేసింది. తెలుగు చిత్రంలో నాట్యతారగా ప్రారంభమైన వహీదా అఖిలభారత ఖ్యాతి నార్జించిన నటీమణి అయ్యిందంటే అదే కారణం! మెత్తటి అందం వహీదాది. కొట్టొచ్చినట్టు, కవ్వించేట్టు కనిపించే అందంకాదు; అతి సున్నితం, సుకుమారం ఆమె అందం. అందువల్లనే చాలాకాలంగా వహీదా చాలా మంది హృదయసీమ (ను) లను ఏలింది!

ఇప్పుడు ఆమె ఒక్క హృదయానికే సొంతమైంది. వరుడు హృదయం ఉత్తర ప్రదేశ్ కంప వర్తక ప్రముఖుడు, 38 ఏళ్ళ నవయువకుడు, నాస్తి అందగాడు అయిన ఫరీద్ అహమద్ సిద్దికీ.

బొంబాయి చిత్రరంగంలో ఈ వార్త దావానలంలాగా వ్యాపించిందట. కొత్తగా హడావుడి చెయ్యకుండా, ముందుగా ఎలాంటి పుకార్లకు, గుసగుసలకు అవకాశ మివ్వకుండా, ఎవ్వరూ చెవ్వులు కొరుక్కో

వరుడు ఫరీద్ — వధువు వహీదా

వల్సిన అవసరం కలగనివ్వకుండా ఎంత పనిచేసింది వహీదా అని అంతా హాశ్చర్యం వెలిబుచ్చారట!

వహీదా తెలుగుతార. 'రోజులు మారాయి'లో 'ఏరువాక' పాటకు ఆమె చేసిన తప్పెటాప్పులకోసం జనం వెర్రెత్తి ఎగబడ్డారు. ఆ చిత్రం దిగ్విజయంగా ఆడి నందుకు చెప్పుకోవల్సిన ముఖ్య కారణాల్లో వహీదా ఒకర్తె. తర్వాత రామారావుతో 'జయసింహ' లో మా ఒలు నేర్చింది. ఐనా అది వహీదా కేమంత గుర్తింపు నివ్వలేదు. ఈలోగా ఆమెను బొంబాయి వరించింది. గురుదత్ 'ప్యాసా' ద్వారా వహీదా బొంబాయి రంగంలో తారగా మారిపోయింది. అక్క

ణ్ణుంచి ఆమెకు సిరి ఎత్తుకుంది. నటించిన చిత్రాలన్నీ హిట్ అయ్యాయి. వైజయంతిమాల తర్వాత హిందీ తెరను ఊపివేసిన ఖ్యాతి వహీదాది! కథకు ఆమె తెలుగు తారగా చిత్రరంగంలో కాలుమోపిందన్న మాట ఎవరికీ గుర్తురానంత ఎక్కువగా హిందీరంగంతో తాదాత్మ్యం అయిపోయింది.

అందువల్లనే వహీదా లక్షలాది యువకుల ఆరాధ్య తారగా వెలుగొంది, సంచలనం చెయ్య గల్గింది. వహీదా పెళ్ళిగూర్చి అప్పుడ ప్పుడూ వదంతులు వ్యాపిస్తూండేవి. ఫలానా నటుణ్ణి పెళ్ళాడబోతుందట అని చెప్పుకుంటుండేవాళ్ళు. అలాంటి పుకార్ల వల్ల ఆ ఫలానా నటులకు ఎంతో పబ్లిసిటీ వస్తుండేది హిందీ ఫీల్డులో!

ఏమైతేనేం-చివరికి వహీదా ఫరీద్ సొత్తయింది. అంతమాత్రాన్నే ఆమె తెర నుండి విరమించుకుంటుందనడానికి లేదట. తన భవిష్యజ్జీవితం గురించి ఆమె ఏమీ చెప్పడంలేదు గనుక ఇంకా కొంతకాలం తెరమీద దర్శనమివ్వగలదనే ఊహిస్తు న్నారు. ఐనా, యిక అగ్లామర్ ఉండ బోదు. తారలకు పెళ్ళయ్యింటే ఎందువల్లనో గాని మునుపటి గ్లామర్ ఉండదు; మోజు ఉండదు.

—కొరవ 10 వ పేజీలో

బలంలేని, కొత్తదనంలేని మాయదారి మల్లిగాడు

చిత్రసమీక్ష

★

గిద్దలూరు గోపాలరావు

గ్రామ పంచాయతీ ప్రెసిడెంటు చేసే అక్రమాలు, గ్రామమునసబుచేసే అన్యాయాలు, గ్రామకరణం కావించే అమానుషాలు, గ్రామపెద్దలు స్వార్థంతో పేదలను పీడించుక తినటం, గ్రామదేవత చాలాల వంటను స్వాహాచెయ్యడం, కపట సన్యాసుల దురాగతాలు-యివన్నీ తెలుగుసినిమా ప్రేక్షకుడికి కొత్తేమీకాదు. ఇప్పటికే యీ అంశాలను ఎన్నో సినిమాలలో చూచి విసిగి పోయివున్నాడు ప్రేక్షకుడు. ఈ అంశాల తోనే మరో తెలుగుసినిమాతీసి ప్రేక్షకుడి నెత్తిన రుద్దటం అర్థంలేనిపని. ఈ అంశాల మీద ఏ నిర్మాతకైనా, ఏ దర్శకునికైనా అంత మోజువుంటే వ్యామోహముంటే వాటి తోనే చిత్రం తియ్యాలనుకుంటే ఒక కొత్త ధోరణిలో, ప్రేక్షకునికి విసుగెత్తని విధానంలో యీ అంశాలను ప్రవేశపెట్టి చిత్రం నిర్మిస్తే కొంతవరకు ప్రేక్షకుని అభిరుచికి దోహదం జరిగినట్టు వుంటుంది. అందుకు దర్శకునిలో మేధాశక్తి, భావనాచాతుర్యం ఎంతైనా వుండాలి. అలా కాకుండా చిత్రం ఆద్యంతం విసుగెత్తే గుణంతో తయారు చేస్తే అది వ్యర్థ ప్రయత్నమే అవుతుంది. అలాంటి అర్థంలేని వ్యర్థప్రయత్నమే రవి కళామందిర్‌వారి ''మాయదారి మల్లిగాడు'' చిత్రనిర్మాణం.

మల్లన్న అనే యువకుడు గ్రామ మునసబు దగ్గర సేద్యగాడుగా వుంటాడు. నమ్మకస్తుడు, మంచివాడు. గ్రామ మునసబు వితంతుచెల్లెలు తనకాయం చల్లార్చుకునేందుకు ఒకరాత్రి మల్లన్న పడుకొని వున్న సాలలోకి వస్తుంది. ఇంతలో ఆదారినవస్తున్న అన్ననుచూచి తన రక్షణ కోసం ఆ వితంతువు మల్లన్నమీద నేరం మోపి ఏడుస్తుంది. అది నిజమేననినమ్మి మల్లన్నను చావగొట్టి తరిమేస్తాడు మునసబు. దాంతో మల్లన్న ఒక గళ్ళలుంగి కట్టి, ఒక బనీనువేసి, ఒకగుడ్డ మెడకు చుట్టి, ఒక కత్తి వొడ్డులో పెట్టి, ఒక కర్ర చేతబట్టి జస్టిస్‌మేకవాల్ అంటూ ఒకపెద్ద రౌడీలా ఆ గ్రామపెద్దలమీద పగబూను తాడు. ఆ గ్రామపెద్దలు ఎక్కడ అక్రమ కార్యం చేస్తున్నా శ్రీకృష్ణభగవానుడిలా అక్కడ ప్రత్యక్షం పాలవుతాడు మల్లన్న. వారితో కొరుగాపాట్లాడుతాడు. ఇలాగాదని అపూర్వోపకంనిన ఒక దొంగస్వాములవారిని మునసబు హత్యచేసి, ఆ హత్యను మల్లన్న మీద మోపుతాడు. అతనికి పురిశిక్ష పడుతుంది. దొంగస్వాములవారి హత్యను అర్ధ రాత్రి కళ్ళారాచూచిన మునసబు పది సంవత్సరాల కొడుకు చెప్పిన సాక్ష్యంవల్ల మల్లన్నకు పురిశిక్ష తప్పుతుంది.

—కొరవ 10 వ పేజీలో

ప్రశ్నోత్తరావళి

ఎం. మునిరత్నం గూడూరు

'వాడే-వీడు'లో శీలారాణి బదులు ఎవరు నటిస్తున్నారు?

★ శీలారాణితోనే చిత్రం పూర్తయింది.

ఎ. రాధామనోహరశర్మ గుడివాడ

'ప్రేమనగర్' నవలలో లత తనకుటుంబానికి సర్వస్వం అర్పించిన త్యాగమయిగా చిత్రించబడింది. కాని చిత్రంలో హీరో వలలో చిక్కుకున్న దేవతలాగా రూపొందించబడింది. ఎందుకిలా అన్యాయం చేశారు?

★ సినిమాలో కేవలం తన కుటుంబం కోసమేగాక, హీరోకోసంకూడా త్యాగం చేసిందికదా! ఆ పాత్ర ఔన్నత్యం-ఇంకా పెరగలేదా?

ప్రకాష్ సూళ్ళూరుపేట

చరిత్రాత్మక నవల 'గోనగన్నారెడ్డి'ని ఎవరు తీస్తున్నారు? గన్నారెడ్డిగా ఎవరు నటిస్తున్నారు?

★ నవశక్తి ఫిలిమ్స్ గంగాధరరావు ఎన్.టి. రామారావుతో తీసేందుకు నవల హక్కులను కొన్నారు.

దయాకరరెడ్డి ఉప్పూరివారిపాళెం

నేనొక పాట వ్రాశాను. దాన్ని ప్రదర్శంలోని తేవాలంటే ఎవరికి పంపాలి?

★ మీరు పాటలు రాసి ప్రయోజనం లేదు. సినిమాపాటలు రాసేవారు- ఇక్కడ చిత్రంలోని సన్నివేశాన్ని తెలుసుకొని, సంగీత దర్శకుడు ట్యూన్ యిస్తుంటే రాస్తారు. మీ పాటల్ని తెచ్చి యిక్కడ నిర్మాతలు, దర్శకులచుట్టూ తిరిగితే ప్రయోజనం వుంటుంది.

పి.వి. రమణారెడ్డి అంధేరీ (మహారాష్ట్ర)

హిందీ చిత్రం 'రాజా-జానీ' కి ఏదైనా తెలుగు చిత్రం ఆధారమా?

★ కాదు.

జి. గీత నెల్లూరు

శోభన్‌బాబు నటిస్తున్న 'గంగ-మంగ' విడుదల ఎప్పుడు?

★ డిసెంబరులో కావచ్చు.

శ్రీ హరిశ్రీ గూడూరు

నాగేశ్వరరావు ఒక విందు సభలో- 'నామిత్రుడు వి. బి. రాజేంద్రప్రసాద్‌కు ఉన్న ఆస్తి అంతా మూడుఅక్షరే!' అన్నా

ప్రశ్నలను ..

పాఠకులు ప్రశ్నలను ఈక్రింది అడ్రసుకు పంపాలి

కొలను బ్రహ్మానందరావు,

7-నాగేశ్వరరావు రోడ్డు.

టి. నగర్ మద్రాసు- 17.

రట. ఆశ్చర్యంగా లేదూ!?

★ 'బంగారుబాబు' శతదినోత్సవ సభలో రాజేంద్రప్రసాద్ తాను ఇన్ని చిత్రాలు తీసి, ప్రభుత్వానికి ఎన్నో కోట్ల రూ॥లు వినోదపు పన్ను కట్టినా, తన దగ్గ రున్నది మూడు లక్షలే అన్నారు. దాన్నే నాగేశ్వరరావు మళ్ళీ మన్నవించారు.

ఎస్.కె. జాఫర్ అహ్మద్ ఉదయగిరి

కృష్ణ సమర్పించే పద్మాలయ చిత్రంలో రామారావు, శోభన్, కృష్ణ నటిస్తారని విన్నాను. నిజమేనా?

★ నిజంకాదు. ఇప్పుడు కృష్ణ 'అల్లూరి సీతారామరాజు' తీయబోతున్నాడు. అందులో ఎన్. టి. ఆర్. లేరు; శోభనూలేరు.

కె. శివరామకృష్ణప్రసాద్ తెనాలి

'ఆంగన్ ఘటుం వాలిటిలో' మీనా ఎవరో, తెలుగు డబ్బింగ్‌లో ఆమెకు గొంతు ఇచ్చిందెవరో ఎం. జి. ఆర్. ను కనుక్కొని చెప్తారా?

★ అవిడ బాంబలాంట్ నటి. ఆమెకు తెలుగులో ఎవరు గొంతు అరువిచ్చారో ఎం. జి. ఆర్. కు తెలియ.

ఓ. వి. శేషారెడ్డి కోయ బత్తూరు

నాగేశ్వరరావు ఏదైనా బాలచిత్రంలో

—కొరవ 10వ పేజీలో

విజయవాడ సబ్‌కోర్టులో

ఎ. జ. ఓ. యస్. 65/73

State Bank of India —వాది.

6. Marapakkam Gomatam Sita wife of M. G. Rajagopalam residing at 33 Nagoji Rao Street, Triplicane, Madras-5. 7. Sudarsanam Sulochana, Sampath Kumar Ramamandiram Road, Vijayawada-2, 9. S Vasantha wife of S. Soundararajan residing at 47/16 Pillair KoilSt, Triplicane, Madras-5.

—ప్రతివాదులు.

ఈ దావాలోని 6, 7, 9 ప్రతివాదులకు దావాపత్రాలు దావాసమను పంపినను పోకాసందున సబ్‌పత్రికలో పై పత్రికలోను నాయిదా 26-10-73 తేదికి వేసినారు. ఆక్షేపణలున్న తెలియపర్చు కొనవలెను.

—కె. హనుమంతరావు,

—ఎ. రామన్నపంతులు,

వాదితరపు అడ్వకేట్లు.

గూడూరు డి. ము కోర్టులో

ఇ. పి. 32/71 యూ.యస్.సి 504/69

దేవారెడ్డి మోహనరెడ్డి —పిటీషనరు. (డి. హో.)

పోలిపాటి సుబ్బయ్య —రెస్పాండెంటు. (జె. డి.)

— యాంం ప్రకటన —

ఈ నెంబరు పిటీషనరు (డి. హో.) డిక్రీకాకి మొత్తము వసూలురాబట్టు కొనుటకుగాను యీ క్రిందవివరింపబడిన రెస్పాండెంటు (జె. డి.) గారికి స్థిరాస్తిని పైకోర్టువారిచేమ 12-11-73 వగైరా 10 గంటలు మొదలు సాయంత్రము 5 గంటలలోపల బహిరంగముగా యేలము జరుపబడును.

షెడ్యూలు: నెల్లూరుజిల్లా గూడూరు తాలూకా కోట సబ్ డి. లో చేరిన పల్లి కెర గ్రామమునకు "పంబలి" గ్రామములో రెస్పాండెంటుకు హక్కు అనుభవంగల భూమివివరం:

పట్టా నెం. 20, సర్వే నెం. 28/2, వస్తీర్ణము ఎ. 4-45 ట్లు లేక 1.801 హె. యీ భూమిలోవుండు 3 సంవత్సరముల పెండిన పడుకెట్టితోసహా. డి. హో. వాల్యూ రూ. 400 లు, అమీనా వాల్యూ రూ. 1500 లు.

—వారాటి సుబ్బరామిరెడ్డి, అడ్వకేటు.

రాజమండ్రి సబార్డినేటు జడ్జిగారి కోర్టులో

ఇ. పి. 23/73 ఓ. యస్. 143/72

పుల్లి గోవమ్మ —డి. హో. (వాది)

మసిరి వర్రరావు వగయిరా —జె. డి. లు (ప్రతివాదులు)

పై నెంబరు డిక్రీదాకీ ఖర్చులు వడ్డీలా వడ్డీ వారంటు మొత్తం వసూలు నిమిత్తం ప్రతివాదులు గారికి యీ దిగువ షెడ్యూలువాటిని స్థిరాస్తి పైకోర్టువారి నుండు 30-10-73 తేదీ ఉదయం 11 గంటలనుండి వేలం వేయబడును. పాట పుచ్చినవారు హాజరుం పొందగోరవలెను.

షెడ్యూలు: (1) తూర్పుగోదావరిజిల్లా రాజమండ్రి తాలూకా, కోరుకొండ సబ్ రిజిష్ట్రారులో చేరిన బూరుపల్లి గ్రామం తాలూకా తిరాయితీపట్టా ఓ. సర్వే నెంబరు 326, పూరా యి 0-33 ట్లులో ఎ. 1-70 ట్లు (0-688 హె.) భూమి.

2. పైదో జిల్లా, పైదో తాలూకా, పైదో సబ్‌రిజిష్ట్రారులో చేరిన బూరుపల్లి గ్రామం తాలూకా గ్రామకంఠం పెంకుటి యిల్లుకు హద్దులు: [తూ] నాగా సూర్యారావు యిల్లు 12 గ. [ప] దారి 21 గ. [ఉ] అల్లంపల్లి పుల్లారావు యిల్లు 12 గ. [ద] దాలు 21 గ. కలిపి హద్దుల మధ్యస్థమయిన నివేశన స్థలం అందులోవున్న పెంకుటియిల్లు, తలుపులు ద్వారబంధములు వగైరాలుకలిపి 252 చ. గ. (210-100 చ. మీ.)

—శి. రామేశ్వరరావు, అడ్వకేటు.

మాయదారి మల్లిగాడు

(9 వ పేజీ కొరవ)

ఏదీ మామూలే. దీనికి యింకా చీర లక్షిన కొమ్మలు, రెమ్మలు చాలావున్నాయి. కథలో కొత్తదనంలేదు. ఉన్నంతలో బిగువులేదు. కనీసం సన్నివేశాల్లోనయినా పటుత్వం కనుపించదు. చిత్రం చాలా భాగం, కన్నీరయిర్తాలు, ముష్టియుద్ధాలతో, మల్లన్న, చంద్ర ప్రేమదృశ్యాలు వరుసగా నడిపోతుంది. చూడిపించేలాంటి కథావస్తువు, గడ్డిపోచల్లాంటి సన్నివేశాలతో కూడుకొని అద్యంతం చిత్రం విసుగెత్తిస్తుంది.

చిత్రానికి కథావస్తువు ముఖ్యమైనా దాని ప్రాముఖ్యత అందులో వ్యక్తమవడం, ఆ చిత్రాన్ని విసుగెత్తించకుండా నడిపించే శక్తి మంచి విధానమైనా వుండాలి. ఈ చిత్రంలో అది లోపించింది.

ఈ చిత్రంలో కొన్ని అంశాలను పరిశీలిద్దాం. చిత్రం ప్రారంభమైన పది నిమిషాలకే ఒక ముఖ్యఘట్టం జరుగుతుంది. మునసబు వితంతుచెల్లెలు రామకృష్ణ తిర్చుకునేందుకు రాత్రిపూట మల్లన్నదగ్గరకు వస్తుంది. ఆ సమయానికే ఆదారిన మునసబు వచ్చిచూస్తాడు. కాను నిరపరాధిని అన్నట్టుగా ఏడుస్తుంది. మునసబు మల్లన్నను అనుమానించి చావగొట్టి వెళ్ళగొడతాడు. తప్పుచెయ్యని మల్లన్నకు మునసబుపై ప్రతీకారం పెరుగుతుంది. ఇదీ అసలువు. ఇది నిరాధారమైన సన్నివేశం. ఎందుచేతనంటే రాత్రిపూట మల్లన్న వున్న పాకలోకి వితంతుచెల్లెలు వచ్చింది. దాని వితంతుచెల్లెలు వున్నచోటుకు మల్లన్న పోలేదు. తప్పెవరిదో తెలుసుకునేందుకు యీ ఒక్క విషయుందాలు. అంతేకాదు— తన వితంతుచెల్లెలు ఎప్పుడూ కిటికీకమ్మి ఒకు నేలచూపా విధిలోకి చూస్తూవుండుం విని అప్పుడప్పుడు మునసబు అంటూ వుంటాడు. కాబట్టి ఆమె మానసిక బలహీనత మునసబుకు బాగాతెలుసు. మల్లన్న నిజాయితీతెలుసు. అలాంటప్పుడు దండించవలసింది మల్లన్ననుకాదు. తన వితంతు చెల్లెల్ని. కాని మల్లన్నను తన్ని తరిమాడు. ఇది కేవలం కథనడిపించేందుకు కల్పించిన అసహజమైన సన్నివేశం. ఆదిలోనే హంసపాదిలో పడింది చిత్రం.

స్వతహాగా మల్లన్న మానవ హృదయం కలవాడు. పేదల కష్టాలను అనుభవించాడు. గ్రామపెద్దల దురాగతాలను ఎదిరిస్తాడు. అలాంటి సంస్కర్త పాత్రకు గళ్ళలుంగీ, మెడలో గుడ్డ, బొడ్డులో కత్తి వుంచి వచ్చి కొడితా మేకపటెయ్యటం, పాత్రమనస్తత్వానికి విరుద్ధభావన కనుపరుస్తుంది. మల్లన్నను చూస్తే అతవాళ్ళు పులినిచూడినట్లు భయపడి ఎందుకు పరుగెత్తిపోవలసి వచ్చిందో? గ్రామమునసబు విధవచెల్లెలు చేసిన వింతచర్యకు అతవాళ్ళమీద మల్లన్న అక్కసు బానాడా అనుకుంటే అదీలేదు. వేశ్యఅయిన పంకజాన్ని చెల్లెలుగా భావిస్తాడు. గడుసరిఅయిన చంద్రను భార్యగా స్వీకరిస్తాడు.

చిత్రం పైపెల్లి రుగ్గుడు ప్రయిం చిక్కుడు అనుకరణతో, క్రోధంతో రగులుతుంటే మల్లన్న ముఖంమీద భయంకరంగా వస్తాడు. అది చూడినవారికి మరుక్షణంలో మల్లన్న ప్రపంచంలోని అన్యాయాన్ని అక్రమాన్ని హతమార్చేస్తాడనుకుంటారు. కాని జరిగిందేమంటే పైపెల్లి పూర్తయిన మరుక్షణంలో చిత్రం చప్పగా నడిచింది. ఇంత ప్రతీకారవాక్యాలు పలికిన మల్లన్న చివరకు సాధించిందేమంటే మంచి మిత్ర వర్గాన్ని. చిత్రం చివరన దంరంగ లేసుకుంటూ పెళ్ళాం ప్రక్కన నడుగులంటిస్తూ ‘నవ్వుతూ బ్రతకాలి, నవ్వుతూ చావాలి’— అని హాయిగా పాట పాడుకుంటాడు.

ఇలా మల్లన్న పాత్ర అర్థరహితంగా, అసహ్యంగా తయారైంది.

మల్లన్న జైలులో వున్నప్పుడు మిగతా ఖైదీలంతా మోకాళ్ళవరకు చెడ్డీలు, మోచేతులవరకూ చొక్కాలు వేసుకొని వుంటే, మల్లన్నకు మాత్రం పైజామా లాల్చీ ధరింపజెయ్యటంలో ప్రత్యేకత ఏమిటో? పేదపిల్ల అయిన చంద్రకు అంత ఖరీదైన అన్ని దుస్తులు ఎక్కడినుంచి వచ్చాయో? పాత్ర వాస్తవికతకు అనువైన వేషధారణలో జాగ్రత్త చూపలేని దర్శకత్వం తగ కెయ్యనా?

మల్లన్న, చంద్ర అక్కడక్కడా వారికి ఇష్టం వున్నచోట పల్లెటూరి యాసభాష మాట్లాడుతారు. ఎక్కువ చోట్ల చాలా స్వచ్ఛంగా మాట్లాడుతారు. ఒక పాత్రకు సంబంధించినవుచ్చారణలో నైనా కంటిన్యూయిటీ పట్టుకురాలేని నటీనటులు, దర్శకులు ఏలాపడటి కావటం మన తెలుగు సినిమా దౌర్భాగ్యం.

పీడీబడిలో చదువుకునే కుర్రవాడిచేత సత్యం, ధర్మం పై అంత కసరత్తు చెయ్యించడం అతిశయోక్తి వుంది. ఆ కుర్రవాడు మూడువందల అడుగుల ఎత్తువున్న చర్చి చివరి భాగానికి ప్రాకి ఎక్కటం చాలా అసహజంగావుంది. క్లయిమాక్స్ పేరుతో చేసే చాదస్తాలు యివి.

చిత్రంలో చూపబడిన వితంతు వివాహాల ప్రస్తావన, దొంగ ఆఫీసరు దొంగ సన్యాసుల మోసాలు యిదివరకు ఎన్నో అన్ని భాషాచిత్రాల్లో చూచాము. ఇది వాటి పూర్తికాపీ కాకపోయినా వాటి అడుగుజాడలు.

దర్శకుడు ఆదుర్తి సుబ్బారావు అన్నిరకాల ప్రేక్షకులను ఆకట్టుకునేందుకు మల్లన్న, చంద్ర ప్రేమకలాపాలు, ఎక్కువమోతాదులోనే చూపాడు. భజనలు చూపాడు, పోలందున్నటం చూపాడు, చర్చి చూపించాడు, దేవాలయాలు చూపించాడు (మసీదుకూడా చూపివుంటే బాగుండేది). కాని పాపం పన్నిన పన్నాగం పారక చివరకు పరాజయం పొందాడు. దర్శకత్వంలో అక్షరాభ్యాసం చేసుకునే దర్శకుడుగూడా యింత ఛండాలమైన చిత్రాన్ని తయారుచెయ్యడనుకుంటాను. ఇటీవలికాలంలో యింత పరమచెత్త చిత్రం రాలేదు.

చిత్రానికంతా కొంతవరకు చెప్పుకోదగింది వేశ్య పంకజంపాత్ర. వినతగింది కోర్టులో పంకజం సాక్ష్యంలో ఆమెనోట వెలువడిన నాలుగుమాటలు. ఆందుకు ఆపాత్రను పోషించిన జయంతిని అభినందించక తప్పదు.

అర్థంలేని మల్లన్నపాత్రలో కృష్ణ అర్థం లేకుండా అరచి అల్లరిచేశాడు. చంద్రగా మంజుల ముద్దుగా కనుపించింది. అంజలి, నాగభూషణం, పద్మనాభం వంటివారైనా శక్తిని ప్రదర్శించుకునే అవకాశంలేక మేకపంగా తయారయ్యారు. పంకజం పాత్రలో జయంతి జీవించింది. రాజబాబు ఫగా ఆఫీసరుగా బాగానటించాడు.

ఆత్రేయ పాటలు చెప్పుకోతగ్గస్థాయిలో లేవు. మహదేవన్ సంగీతం బాగుంది. ఫొటోగ్రఫీ ఫరవాలేదు.

“నవ్వుతూ బ్రతకాలి, నవ్వుతూ చావాలి” అని చిత్రంచివరన ఒకసందేశంఅందిస్తాడు దర్శకుడు ఆదుర్తి సుబ్బారావు. “మాయదారి మల్లిగాడు” లాంటి పరమచెత్త చిత్రాలను చూస్తూ ఎలా నవ్వుతూ బ్రతగ్గలం చెప్పండి?

వహీదా పెళ్లి

(9 వ పేజీ కొరవ)

వహీదామీద వరుడు ఫరీద్ కు వల్లమాలిన అభిమానముట. తెరమీద వహీదాను ఆరాధించే అశేష ప్రేక్షకుల్లో ఫరీద్ కూడా ఒకడట. ఐతే బాగా డబ్బుదస్కం వున్నవాడు, మంచి పలుకుబడిగలిగినవాడు గనుక అతనికి బ్రాహ్మవంద్లు అందకుండా పోయే ప్రశ్నలేదు. సౌదీ అరేబియా పూజీ రాయబారి ఎం. కె. కిద్వాయ్ వరుడికి నయానా చిన్నాయనట. ఆయనే ఈపెళ్లి మంతనాలు జరిపారట. వహీదా కుటుంబీకులతో పెళ్ళివిషయం ప్రస్తావించి కుదిర్చాడట. వరుడి అక్కకూడా ఇందులో ప్రముఖపాత్ర వహించిందట. పాపం- అక్కగార్ని ‘నీవేతప్ప...’ అని గట్టిగా పట్టుకొని వుంటాడా పెళ్లికొడుకు! ఆమెకూడా సినిమా రంగానికి చెందినావిడే! రెండు హిందీచిత్రాలకు ఆమె పాటలు రాయబోతోందట.

ఈ ప్రపోజల్ వచ్చాక వహీదా మొదటిసారిగా గతనెలలో ఫరీద్ ను కలుసుకొని, బొంబాయిలో పదిహేనురోజులు హాయిగా గడిపారట. మనస్సులు కలుపుకోవడం వగైరాలన్నీ జరిగిన తర్వాత పెళ్ళిముహూర్తాలు కుదుర్చుకున్నారు. కొద్దిమంది సన్నిహిత మిత్రుల సమక్షంలో నిశ్చితార్థం జరిగిపోయింది. వహీదా ప్రియస్నేహితురాలు నందా ఆ ఫంక్షనుకు రాలేదు. ఆమెకూడా త్వరలో పెళ్ళికూతురవుతుందేమోనని ఊహింపబడ్తోంది! హిందీ తారలకు ఇటీవల పెళ్ళిళ్ళమీద గురి ఏర్పడ్తోంది. జయభాదురి నటుడు అమితాబ్ బచ్చన్ పెళ్లాడేసింది. అమ్మాయిల కలల్లో తేలియాడే రాజేష్ఖన్నా నటి డింపుల్ కపాడియాను తాళికట్టేసి కూచున్నాడు. ఇంకా కొందరు తారలకు పెళ్లిళ్ళకు ఉవ్విళ్ళూరుతున్నారట. శుభం!

ప్రశ్నోత్తరావళి

(9వ పేజీ కొరవ)

నటిస్తే మీరు విపరీతంగా బాధపడ్తున్నారు. అది అభిమానం కాదంటారా?

★ మంచినటుడు బాగా నటించలేకపోయినా, మంచివాడు చెడిపోతున్నా సరిదిద్దటానికి ప్రయత్నించడంలో తప్పులేదు.

ఎం లక్ష్మీనారాయణశర్మ నెల్లూరు

‘శ్రీవారు-మావారు’లో ‘ఓ బాటసారి’ పాడింది బాలసుబ్రహ్మణ్యమైతే రామకృష్ణ అని మీరు వ్రాశారు. అలాగే మరొకపత్రిక ‘కన్నకొడుకు’లో ఘంటసాలపాడిన ‘ఇంటే గారెలేతినాల’ను రామకృష్ణ పాడడని వ్రాసింది. పత్రికలకు రామకృష్ణమీద అంత అభిమానం ఎందుకు?

★ ఎంతటివారికైనా పొరపాట్లు తప్పవు.

వి.ఎల్.వాణి కావలి

నాగేశ్వరరావుతో గోపాలకృష్ణ ప్రొడక్షన్స్ నిర్మించదలచిన చిత్రం హఠాత్తుగా ఆగిపోవడంలో అంతర్యం?

★ నాగేశ్వరరావు ఆ కథను విన్నారు; నచ్చింది. అందులో రెండు విభిన్న పాత్రలను ఆయన పోషించాలి. దానికి బాగా శ్రమపడాలి. ప్రస్తుతం ఆయన కొంత విశ్రాంతి తీసుకోవాలనుకుంటున్నారుగాబట్టి ఆ చిత్రాన్ని వాయిదా వేయమన్నారు. గోపాలకృష్ణవారు కృష్ణతో మరోకథ ఎన్నుకుంటున్నారు.

జి ఆర్ శెట్టి గూడూరు

‘ఊర్వశి’ శారద సన్మానసభలో ఆమె కన్నీటికి కారణం జమున ఉపన్యాసమని ఒక పత్రికలో, ఆమె ఆనందాతిరేకమని మరొక పత్రికలో చదివాను. ఏదినమ్మాలి?

★ నిజంగా శారదకు బాధకలిగే ఏడ్చింది. కాని కొన్ని పత్రికలు ఆ ‘బాధ’ ఏమిటో రాయడం ఇష్టంలేక ‘ఆనందాశ్రువులు’ అన్నాయి. ‘శారద మద్రాసుకు వచ్చినప్పుడు అడయారులో మాఇంటికి ఒక మునలావిణ్ణి వెంటపెట్టుకొని వచ్చింది’ —అని జమున అన్నది. నిజమే; ఆ మునలావిడ చనిపోయింది. కాని ఆ మునలావిడే జమునను డాక్టరు రాజారావుకు పరిచయం చేసిందని కొద్దిమందికే తెలుసు.

ఒస్ పి. బాబు పలుకూరు

‘విక్టోరియా 203’ లో నటించడానికి రామారావు అంగీకరించగా, నాగేశ్వరరావు ఎందుకు ఒప్పుకోలేదు?

★ ఆస్థానకు రాను తగనుకొన్నారేమో!

కె ఎస్ పి ఎస్ కృష్ణ నెల్లూరు

సుశీల అడ్రసు?

★ అశోక్ రోడ్డు, ఆళ్వారుపేట, మద్రాసు 18.

ఆనంద్ నెల్లూరు

శంకర్ - జైకిషన్ లలో చనిపోయిం దెవరు?

★ జైకిషన్.

వ్యవసాయ వార్తలు

(4వ పేజీ కొరవ)

మిలీ, మెండియాన్ (50 ఇసి) – వాటిలో ఒక దానిని పై విధంగా చల్లినా ఫలితాలు ఉంటాయి – అని ఈ శాస్త్రజ్ఞులు చెబుతున్నారు.

మొక్కజొన్న, వేరుసెనగ పొలాల్లో కలుపు నివారణ

మొక్కజొన్న పొలంలో పెరిగే వివిధ రకాల కలుపు మొక్కలను టఫ్రైన్, అట్రటాఫ్ (50WP), టోక్25, లేస్సో-వీటిలో ఒకదానిని పిచికారీ చేయడంద్వారా మట్టుపెట్టవచ్చునని— పంజాబు వ్యవసాయ విద్యాలయపు (లుధియానా) శాస్త్రజ్ఞులు చెబుతున్నారు.

హెక్టారుమీద చల్లడానికి 2000 గ్రా. టఫ్రైన్ను లేక అట్రటాఫ్ను 500 లీటర్ల నీటిలో కలపాలి. ఈ మందునీటిని విత్తే రోజునగాని, విత్తినాక రెండురోజులలో గాని పిచికారీచేయాలి. ఇసుకనేలల్లోఅయితే మందు మోతాదును 2000 గ్రా. నుండి 1250 గ్రాములకు తగ్గించాలి.

విత్తిన రెండురోజులలో టోక్-25 గాని లేస్సోగాని హెక్టారుకు 5 లీటర్ల చొప్పున చల్లినా ఈ కలుపుమొక్కలు చస్తాయి.

వేరుసెనగ పొలంలోని కలుపుమొక్కలను సమూలంగా నిర్మూలించడానికి ‘లేస్సో’ ఉపకరిస్తున్నది. పైరుమొక్కలు అంకురణకు పూర్వం 5 లీటర్ల లేస్సోను 500 గ్రా. నీటిలో కలిపి హెక్టారుమీద పిచికారీ చేయాలి. లేస్సో ధర 1 లీటరుకు 30 రూపాయలు. [ఎఫ్. ఐ. యు.]

In the Court of the District Munsif, Anantapur,

O. S. 520 of 1972

K. Peddayya Naidu —Plaintiff

Angadi Shaik Dastagiri Saheb and another —Defendants.

పై నెంబరులో వాది దావా మొత్తము రాబట్టుకొనుటకు మీపైన దావా దాఖల్ చేసియున్నాడు. ఇందులకు మీకేమైన ఆక్షేపణలున్న యెడల పైకోర్టువారియెదుట 30-10-73 పగలు 11 గంటలకు ఉన్నను గాని లేక వకీలుగారి ద్వారాగాని తెలుపుకొనవచ్చును. లేనంతట మీ పరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

—ఎ. రామనాథరావు,
వాది అడ్వకేటు.

Andhra Homoeo Hall

ఆంధ్ర హోమియో హాల్

ఆర్. టి. సి. బస్సుస్టాండు ప్రక్కన
జి. టి. రోడ్డు, నెల్లూరు 3.

8-10-73 తేదినుండి నూతనముగా హోమియోపతి డిస్పెన్సరి ప్రారంభించియున్నాము. తరుణరోగములు, దీర్ఘరోగములు, నివారణము చేయబడును. స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలకు అన్నిరకముల వ్యాధులకు చికిత్స చేయబడును.

డా॥ టి. శ్రీనివాసయ్య.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

ఇ. పి. 115/67 ఓ. యస్. 55/60

కనిరెడ్డి లక్ష్మీనారాయణరెడ్డి—డిక్రీదారు.

యెనుము పెదయ్య —రెస్పాండెంటు.

రెస్పాండెంటు తాలూకు ఈ క్రింది వాలా స్థిరాస్తిని యీ డిక్రీదారునకు నెల్లూరు సబ్ కోర్టువద్ద 29-10-73 తేదిని వేలంవేయబడును. గూడూరు తాలూకా, ఆముదాలగుంట ఇండ్రిగలో సర్వే నెంబరు 743-2 యి 1705-51 సెంట్లలోని 1 10 ? ప్లాటు వివరం: (1) యి 0-90 సెంట్లలో యి 0-30 సెం రూ. 680, (2) యి 1-38 సెంట్లలో యి 0-46 సెం రూ. 425 లు, (3) యి 0-60 సెంట్లలో యి 0-20 సెం రూ. 213 (4) యి 0-63 సెంట్లలో యి 0-21 సెం రూ. 255 లు (5) యి 0-51 సెంట్లలో యి 0-17 సెం రూ. 340 (6) యి 0-48 సెంట్లలో యి 0-16 సెం రూ. 128 లు (7) యి 0-45 సెంట్లలో యి 0-15 సెం రూ. 128 (8) యి 1-50 సెంట్లలో యి 0-50 సెం రూ. 255 లు, (9) యి 0-45 సెంట్లలో యి 0-15 సెం రూ. 85 లు, (10) సదరు గ్రామములో యిల్లు స్థలం 150 అంకణములో 50 అంకణములు, యిందులోని 3 అంకణముల పశువులపాకాము రు.255లు, (11) తిమ్మసగారిపాలెంలో సర్వే నెం. 516, యి 1-47 సెం రూ. 519 లు యి 1-50 సెం రూ. 5180 లు, యి 0-58 సెంట్లలో భాగానామూపా యి 1-41 సెంట్లలో యి 0-47 సెం రూ. 1275 లు. (12) చిల్లకూరు గ్రామంలో యింటిస్థలం 39 అంకణములలో 13 అంకణములు, ఇందులోని 3 అంకణముల పూరియిల్లు రూ. 425 (13) సదరు గ్రామంలో సర్వే నెం. 305, 18/1-29 యి 0-31 సెం, 309-1-2/18 యి 0-39 సెం మొత్తం యి 0-70 సెంట్లలో యి 0-35 సెం రూ. 340లు. (14) వడమాల గ్రామంలో స.నెం,896-8లు యి3-91సెంట్లలో యి 1-30 సెం రూ. 638 లు, (15) కృష్ణాపురంలో సర్వే నెం. 23-3 యి 12-04 సెంట్లలోని యి 1-30 సెంట్లలో యి 0-45 సెం రూ. 850 లు, (16) నెం. 26 యి 10-91 సెంట్లలోని యి 0-70 సెంట్లలో యి 0-23 సెం రూ. 340 లు

—మేనకూరు ఆదిశేషారెడ్డి,
డిక్రీదారు అడ్వకేటు.

‘నెర్విటాల్’ వాడకందార్లకు విజ్ఞప్తి

ఇటీవల మార్కెట్ లో కొన్ని నకిలీలు వచ్చుచున్నట్లు, లోగడమాదిరి నెర్విటాల్ పనిచేయుటలేదని కంప్లెయింట్లు వచ్చినందున మేము విచారించగా I M H ప్రింటెడ్ మూతలులేకుండా, సాదామూతలలో కొన్ని షాపులలో నెర్విటాల్ అమ్ముచున్నట్లు, తెలియవచ్చినది. ఇది మాచే తయారుచేయబడినదికాదు. నకిలీలుమాత్రమే. కనుక మా ఖాతాదారులు మందుల షాపులలో నెర్విటాల్ వగైరా మందులు కొనునప్పుడు I M H ప్రింటెడ్ మూతలుగల సీసాలుమాత్రమే కొనవలసినదిగా ప్రార్థించుచున్నాము. ప్రింటెడ్ మూతలు అయిపోయినవి ఇప్పుడు సాదామూతలు వచ్చుచున్నవి అని మోసకారులుచెప్పే మాటలు నమ్మవద్దని అవిషయములు మాకు తెలియచేయవలసినదని ప్రార్థించుచున్నాము.

మా నమ్మకమైనమందులు మా డిస్ట్రిబ్యూటర్సు అయిన

M/s MAN PHARMA, P Box No 353, Vijayawada-2 వారినుండియే పొందగోరుచున్నాము

ఇట్లు,
డా. దూబగుంట రాధాకృష్ణమూర్తి,
ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్.

ఉన్నమాట

[3వ పేజీ తరువాయి]

ఆ నాడు ఏ వరిష్కార ప్రతిపాదనను సమ్మతించని ప్రజలు ఈనాడు ఎందుకు [illegible] వహిస్తున్నారు? కీలకం ఎక్కడ - నాయకుల్లోనా, ప్రజల్లోనా? మీరే చెప్పండి!

ఆంధ్రోద్యమం ప్రత్యేకోద్యమంగా ఎవరి [illegible] ప్రజ్వరిల్లింది యథార్థం [illegible] ఆ ప్రజ్వాన ఎవరివల్ల వచ్చింది? ఎప్పుడు వచ్చింది? ఉద్యమం లోకి నాయకులు ముందు వచ్చారా? ప్రజలు ముందు వచ్చారా? ప్రజల పేరుతో రాజకీయ వ్యాపారంచేసే పెద్దమనుషులు ప్రజలనే చెప్తారు: కాని యథార్థం అదికాదు. [illegible]

[illegible]

మేము-మీరు

[3వ పేజీ తరువాయి]

[illegible]

—కె. వి. రమణారెడ్డి

స్త్రీలపట్ల నిర్లక్ష్యమా?

[illegible]

ఒంగోలు

(6 వ పేజీ తరువాయి)

[illegible]

మంచినీళ్ళులేవు!

[illegible]

రోడ్లు బాగుపడాయి!

[illegible]

దొంగనోటు!

[illegible]

దొంగతనాలు

[illegible]

నాట్యాచార్య సంతాపసభ

[illegible]

జమీన్ రైతు చందా

సంవత్సరం చందా	రు	16-00
6 మాసములకు	రు	9-00
విడిప్రతి	రు	0-30

WANTED

To a reputed Company one Typist cum clerk

Send application to:

Advt Box No. 201
ZAMIN RYOT,
NELLORE.

సర్టిఫికేటు పోయింది

[illegible] (S S C) [illegible] Tip-Top [illegible]

K SARADAMBA;
D/o K. Subrahmanyam,
Studied at Pamur High School
Ongole Dt
Total: 434 out of 600

In the court of the District Munsiff Chittoor.

O. S. No. 372 of 1973

Mr. M. R. S. Mohammad Shafiulla—Plaintiff

1. M/s Kurnool Bottling Co.,
2. M/s Royalaseema Bottling Co., Kurnool —Defendants.

Sirs,

Please take notice that the above suit filed by the plaintiff for the recovery of the advance amount is posted to 28-10-73 for your notice. You are hereby directed to appear on that date either in person or through an advocate, failing which the matter will be decided in exparte.

Suit stands posted to: 28-10-73

—M. S. VASUDEVAN,
Advocate for plaintiff

ఆత్మకూరు డి. ము॥ కోర్టులో

[illegible]

నెల్లూరు డి. ము కోర్టులో

[illegible]

ఈ గుర్తు
ప్రపంచ విఖ్యాత
నాణ్యతగల
బ్యాటరీలన్న
గ్యారంటీ

National

National
నిప్పో
బ్యాటరీలు

అద్భుతంగా సీల్ చేయబడిన
సాటిలేని శక్తి

జపాన్ దేశపు నేషనల్ వారు
ప్రపంచములోని శ్రేష్ఠమైన
సాంకేతిక విజ్ఞానాన్ని
సరిక్రొత్త
నిప్పో బ్యాటరీలలో
సమకూర్చారు

తయారు చేయువారు:
ఇండో నేషనల్ లిమిటెడ్
ఫ్యాక్టరీ:
ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్
నెల్లూరు-4 (ఆం. ప్ర.)

రిజిష్టర్డు ఆఫీసు:
30 జనరల్ పేటర్సు రోడ్
మద్రాసు- 2.

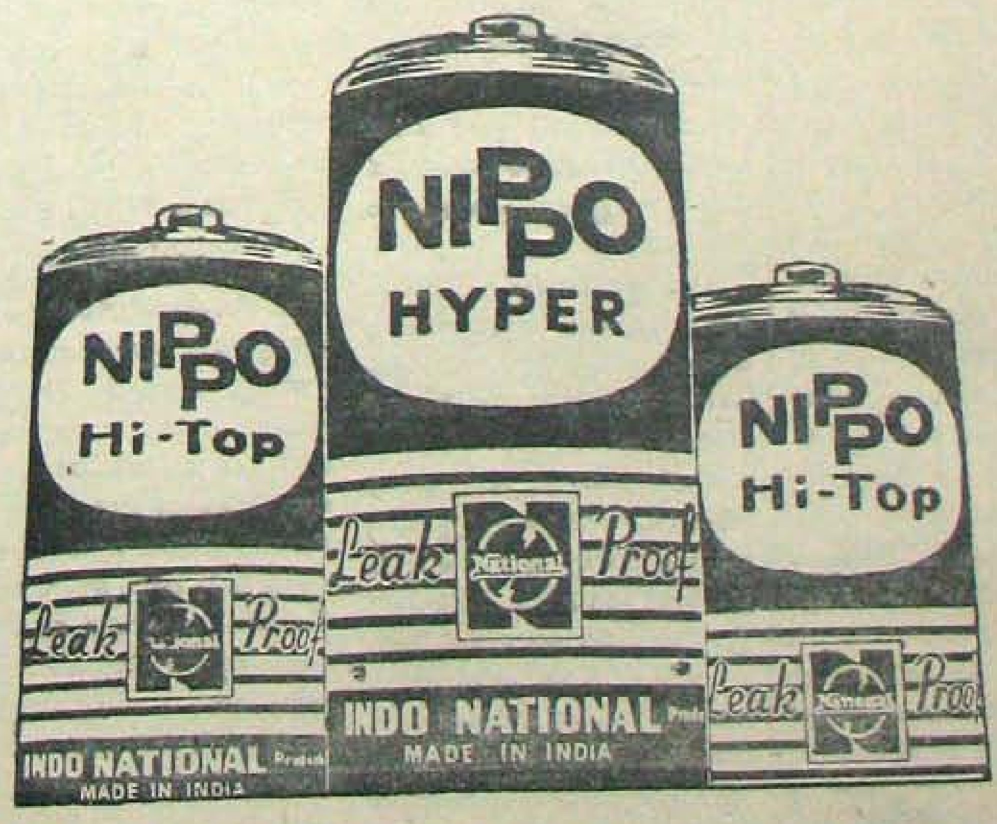

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press 170, Thipparaivari Street Nellore A. P.